

A CSALÁD SZENT VOLTA

ÁLDOTT KARÁCSONYT!

Jézus Krisztus megtestesülésekor az Isten megerősíti az ember teremtésének üzenetét. „Isten újra szólt: Teremtsünk embert képmásunkra, magunkhoz hasonlóvá. És uralkodjanak a tenger halai, az ég madarai, a háziállatok, a mezei vadak és az összes csúszómászó fölött, amely a földön mozog. Isten megteremtette az embert, saját képmására, az Isten képmására teremtette őt, férfinak és nőnek teremtette őket.” (Ter 1, 26-27.)

Az első család teremtésből fakadó szépsége és szentsége jelenik meg a Szent Család életében. Isten Fia is megéli a családot, a fejlődés, a közösség embert formáló valóságát.

Karácsonykor Jézus születését, az élet ajándékát ünnepelem. Ahogyan sokan elvesztették életünkben a Karácsony misztériumát, lényegét, úgy veszítették el saját életük és családjuk életének Istentől jövő hivatását is. Ha hittel közeledünk Karácsony ünnepéhez, megerősödünk elkötelezettségünkben a saját életünk, a család és a szeretet szolgálatában. Legfontosabb vágyunk, hogy életünk a hétköznapiakban is értelmet nyerjen. Minden igazi szeretet egyben szolgálat is. Akit szeretek, azt szolgálom, és aki engem szeret, az szolgálja az életemet. Minden ember a mindennapi munkájával tudja megélni és átadni a szolgálatban kibontakozó szeretetét. Ezt a családban lehet és kell megtanulni. A tizenkét éves Jézusról olvassuk: „Velük ment hát, lement Názáretbe, és engedelmeskedett nekik... Jézus meggyarapodott bölcsességben, korban s kedvességben Isten és az emberek előtt.” (Lk 2,51-52)

Folytatás a 2. oldalon

Az derecskei Egyházközség

Visszatekintés – beszélgetés
Bosák Nándor püspökkel

Vasmise –
Békési Sándor

Megújult
a Szent Anna Székesegyház

Folytatás az 1. oldalról

A SZÉP SZERETET

Az egyén és a családi közösség válságából csak ezen az úton remélhetünk kiutat. Karácsony ünnepén a Szent Család otthonában Isten megtanít szeretni bennünket. A szeretet adást, elfogadást, áldozatot, megszentelő alázat, szolgálatot jelent. II. János Pál csodálatos gondolatokkal fogalmazza meg ezt az üzenetet a Családokhoz írt levelében. „Krisztus biztosítani akarja a család és a házasság szent voltát, meg akarja védeni az emberi személy és méltósága teljes igazságát.” Csak ennek az igazságnak fényénél lehetséges, hogy a család a nagy "kinyilatkoztatás" legyen, a másik első fölfedezése: először a házastársaké, majd a tőlük született gyermekeké. A mai ember ezt a modern hírközlő eszközökből nem képes megtanulni. A "szép szeretetet" elsősorban az imádságban tanulja az ember. Az imádsággal ugyanis mindig együtt jár – Szent Pál szavával élve – a Krisztussal együtt Istenben való benső elrejtőzés: "a ti életek már el van rejtve Krisztussal Istenben". A Szentlélek, a szép szeretet forrása csak az ilyen elrejtettségben működik. Ő nemcsak Mária és József szívében ébresztette föl ezt a szeretetet, hanem minden olyan házaspár szívében is, akik képesek meghallani Isten szavát és megtartani azt. Minden kis család jövője ettől a "szép szeretettől" függ: a házastársak, a szülők és a

gyermekek s az összes nemzedékek kölcsönös szeretetétől függ.

AZ ÜNNEP ÁTÖLTÖZTET

A családi élet egyik nélkülözhetetlen forrása az ünnep. Isten ünnepre hív, ünnepet ad az embernek. A hetedik nap nemcsak a munkától való mentesség ideje, hanem feladata az is,

ANGELUS SILESIUS: KARÁCSONYI PÁRVERSEK

Emberré lett az Úr, szalmán kapott helyet,
Hogy széna-szalma én már soha ne legyek.
Alázat s gyermeki lélek mily szent dolog!
Kik látták az Urat elsőnek? Pásztorok.
Mért mondd, hogy a Nagy kicsinnyé nem lehet,
S a porszem képtelen felfogni az eget?
Nézd a Szűz Gyermevét! S a szűk jászolt tekintsed:
Benne a föld s az ég és száz világ pihent meg.
Bizony a szíved is kicsi jászol ha lenne,
Újra jöjné az Úr s gyermekként megszületne.
Ha Krisztus százszor is születne Betlehemben,
Elvesznél, hogyha nem jöjné el a szívedben.

hogy kiemeljen a hétköznapi szorításából, és ünneplőbe öltöztesse testemet, lelkemet, gondolataimat. Minden korban az emberi méltóság mutatója, hogyan tudunk ünnepelni családban, közösségben, nemzeti szinten. Az ünnepnek van külső üzenete, belső gazdagsága. Az ünnepre készülni kell lelki ajándékkal magunknak és szeretteimnek. Az első és legfontosabb ajándék én kell, hogy legyek. Adjak időt,

törődést, szolgálatot. A csomagolópapír rejtelmében csak ezek szimbóluma húzódnak meg.

Az ünnep nem létezhet liturgia nélkül. Ezért csodálatosan vezet és tanít az Egyház ünnepi liturgiáival. Ebből forrasozva kell felépítenünk saját ünnepeinket. Legyen benne előkészület, kezdete és vége, bensőséges mély tartalommal. Csak a családi ünnepekkel tudjuk megtanítani a gyerekeknek a család valódi küldetését, szeretetünk valódiságát, az emberi élet Istentől kapott méltóságát.

A Szent Liturgiáról szóló zsinati dokumentum azt írja: „A liturgia az a csúcspont, amelyre az Egyház tevékenysége irányul; ugyanakkor az a forrás is, amelyből fakad minden ereje.” ...Az Eucharisziából, mint forrásból árad belénk a kegyelem; és általa valósul meg Krisztusban a leghatásosabb módon az emberek megszentelése és Isten dicsőítése. Az egyház minden más munkájának erre a célra kell irányulnia.” (II. Vatikáni Zsinat: A Szent Liturgiáról 10.)

A családban is ilyen fontossá és forrássá kell válnia az ünnepnek. Nehéz újra kezdeni, alakítani, de hinnünk kell, hogy minden ember, öreg és fiatal egyaránt, erre az ünneppel díszített életre vágyik.

Mindezeknek az ereje és alapja, hogy bennünk is valósággá váljék a karácsony. Bennünk szülessen meg Isten szeretete.

Felföldi László
plébános

„A TEREMTETT VILÁG VÉDELME AZ EGYHÁZ SZOCIÁLIS TANÍTÁSA ALAPJÁN”

Ezzel a címmel tartott előadást november 12-én Fekete András görög katolikus paróchus a Szent József Gimnázium dísztermében.

Előadásában András atya a Földünk jelenlegi aggasztó természeti állapotának vázolásából indult ki. Rámutatott, hogy alapvetően az emberi önzés és nemtörődomség miatt már az egészen közeli jövőben az emberiséget rendkívül súlyos megpróbáltatások, sőt teljes pusztulás fenyegetheti. Mint mondom, sajnos, a gazdaság szabályait a maximális profit irányítja, amit bármi áron el akar érni. Ez a törekvés kiáltó igazságtalanságokhoz vezetett, a Föld javait hihetetlen aránytalanságban használjuk. A gazdaság érzéketlen a hagyományos erkölcsi fogalmakkal szemben, manapság életünk minőségét olyan kategóriákkal mérik, hogy GDP, profit, tőzszeindexek, stb.

Ezzel szembe kell állítani az antropocentrikus világot, ahol a „közjó” célja kell, hogy vezesse a társadalmat. Az előadó rövid történeti áttekintést adott a korábbi társadalmi rendszerek elveiről, majd bemutatta, hogyan fejlődött ki az egy-

ház társadalmi tanítása. Bár már a középkorban, elsősorban a szerzetesek tevékenysége nyomán kialakultak az egyház bizonyos szociális intézményei (kórházak, szegények iskolái, stb.), a szociális kérdések mégis csak XIII. Leo pápa „Rerum novarum...” enciklikája óta kerültek előtérbe az egyház tanításában. Azóta számos pápai körlevél foglalkozik a társadalmi igazságtalanságokkal, rámutatva a diktatúrák embertelen világára. Világunkat érintő minden kérdésben elhangzik az egyház útmutatása, s a magyar püspöki kar is időnként terjedelmes körlevelet ad ki.

Az utóbbi tíz évben három igen fontos körlevél született meg, amelyek korunk előtérben álló problémáival foglalkoznak, s a tapasztaltakkal sokkal szélesebb társadalmi ismertséget érdemelnének meg. Minden kérdés megoldásánál a szeretet parancsából kell kiindulni. Fel kell ismerni, hogy nem szabad a természet javait a jelenlegi aránytalan szinten elosztani, pl.: egy átlag magyar ember kb. kétszer többet, egy amerikai pedig tízszer többet fogyaszt el, mint ami a Föld erőforrásaiból egy emberre jut.

Mivel minden intézkedés a gondolat szintjén kezdődik, a tudatosítás a legfontosabb. Ezért a szellemi környezetszennyezés az anyaginál még kártékonyabb. Legtöbbször csak elodázzuk, újratermeljük a problémákat ahelyett, hogy a megoldásra törekednénk. Sok negatív példát láthatunk, de valamelyest reményt ad, hogy mostanában keresztény közgazdászok is bekerültek a döntés-előkészítő testületekbe, így Akadémiánk fenntartható fejlődéssel foglalkozó bizottságában is vannak keresztény intézményekhez tartozó tagok.

Lejegyezte Dózsa László

ÖRÖMHÍR

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Lapja

Impresszum:

Kiadja: a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye
Felelős kiadó: Felföldi László püspöki helynök

Szerkesztő: Kovács Ágnes

Örömhír Szerkesztőség: 4024 Debrecen, Varga u. 4.

Telefon: 06-52-530-451, 06-30-240-1482

E-mail: sajtoiroda@dnyem.hu

Nyomda: Rexpo Kft., felelős vezető: Rác János

BOLDOG MESZLÉNYI ZOLTÁN PÜSPÖK TANÍTÁSA MA IS AKTUÁLIS

Magyar szentjeink és boldogjaink sorában Meszlényi Zoltán püspök alakja különleges helyet foglal el. Ő az első, aki hazánkban a sztálinista egyházüldözés áldozatai közül a boldogok sorába emelkedik – mondta szentbeszédében Erdő Péter bíboros az október 31-i boldoggáavatási szentmisén az esztergomi bazilikában.

Az ünnepi szentmise keretében zajló boldoggáavatási szertartást Erdő Péter bíboros,

primás, Esztergom-budapesti érsek és Angelo Amato érsek, a Szenttéavatási Kongregáció prefekta vezette. A szertartáson jelen volt Juliusz Janusz érsek, apostoli nuncius, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai, határon túlról érkezett magyar és vendég püspökök, valamint a főegyházmege papsága. A bazilikát zsúfolásig megtöltötték a határon innen és túlról érkezett hívők, akik között 41-en érkeztek a római

Collegium Germanicum Hungaricumtól arra emlékezve, hogy az új boldog is az intézmény falai között folytatta tanulmányait. Az intézménynek Erdő Péter bíboros a vértanú püspök egy csonterekljét ajándékozta. Megjelent Mádl Ferenc, volt köztársasági elnök, a miniszterelnök képviselőjében Kiss Péter miniszter, Katona Béla, az országgyűlés elnöke, a köz- és tudományos élet képviselői és a diplomáciai testület több tagja.

Szentbeszédében Erdő Péter bíboros az olvasmányra és az evangéliumi részletre utalva figyelmeztetett: a keresztény ember küldetése, hogy Jézus Krisztust hirdesse akkor is, ha üldözöttség kell elszenvednie. A Szentlélek azonban megadja a képességet és segítséget, hogy nyíltan tanúskodjunk Jézusról.

Meszlényi Zoltán vértanú püspök élete a Szentlélek által megerősített keresztény ember

tanúságtételének példája – mondta Erdő Péter, majd beszédének további részében felidézte az új boldog életének állomásait és gondolatait, amelyek az egyházhoz, a Szentatyához való hűségét, állhatatosságát tükrözik. Rámutatott: tanítása ma is megrendítően aktuális, hiszen úgy érezzük, „hogy egyéni és közösségi önzésünk, rövidlátásunk, hatalomvágyunk, gyűlölködéseink olyan csapdába ejtettek minket, amelyből a magunk erejéből kiszabadulni nem tudunk.”

Beszéde végén a bíboros Boldog Meszlényi Zoltán közbenjárását kérte: „Könyörögj mindannyiunkért, hogy a szívek megújulása tegye jobbá, boldogabbá körülöttünk a világot, és vezessen el minél több embert Krisztushoz”

MK

Mert arra teremtettek, hogy szeress!

IMA A TISZTASÁGÉRT

„Az igazi szerelmek megtanulnak az édesanya gyöngédségével gondoskodni egymásról, az édesapa biztonságot adó erejével megtartani egymást gyöngeségeikben is, ugyanakkor gyermekként megbújni egymást oltalmazó és erőt adó bizalmában. Megélik a szeretet közelségének minden örömet és a szeretet távolságának minden fájdalmát, fölfedezik, hogy szeretetük nemcsak a közelségben, hanem a távolságban is egyre nagyobbá nőhet. A szeretet túllépi az ember korlátait. Végtelen vágyú szeretetünk Krisztuson keresztül kapcsolódhat össze Isten végtelen szeretetével.”

Debreceni fiatalok is csatlakoztak a Szent Anna Székesegyházban ahhoz az országos prog-

ramhoz, amelyben a tisztaságért, a tiszta szerelemért imádkoztak szeptember 24-én.

Ebben a világban, ahol a szexuális szabadság uralkodik, fel kell fedezni és meg kell mutatni a világnak, hogy a tisztaság érték. A fiatalok a tiszta lélekért, a test tisztaságáért mondott fohászukat, felajánlásukat, kéréseiket a szent-ségi Jézus elé vitték a templom csöndes, meghitt félhomályában.

Megfogalmazott gondolatainkban, kérdéseinkben, az elmélkedésekben megerősítették önmagukban a szerelemnek, mint Isten ajándékának a szépségét, tiszta megélésének vágyát.

Kovács Ágnes

IMRE ATYA VÁLASZOL

Szeptember 20-án olvastak fel egy körlevelet a katolikus templomokban amely az újpogány szellem, a new age irányzatok veszélyeire hívta fel a figyelmet. Keresztény vagyok, de fiatal koromban én is elvégeztem az agykontroll tanfolyamot, amelynek egy-két bevált módszerét a mai napig alkalmazom és jónak tartom, de azóta már tudom, hogy az agykontroll egészében mennyire veszélyes a hitre nézve. Fontosnak tartom a fent említett figyelmeztetést és azt látom, hogy sokan nem tulajdonítanak neki nagy jelentőséget, legalábbis a mi egyházunk közepünkben nem történt semmi. Pl. bővebb magyarázat stb. Szerintem tanítani kellene az embereket (felnőtteket) a hitünk alapvető igazságaira és így szembeállni az újpogány irányzatokkal. Mert az egyszerű hívő ember az alapmereteinek hiányában nem tudja megvédeni saját hitét.

Kedves Olvasóm!

Örvendek, hogy ön felismerte a körlevél lényegét, ugyanakkor bevallása szerint a "fiatal korában elvégzett agykontroll tanfolyam 1-2 bevált módszerét ma is alkalmazza". Sok templomba járó hívő is szabadon válogat a szellemi kínálatok piacán mondván: "mindegy miben hiszünk, lényeg, hogy higgyünk valamiben". Probléma felvetése és kérdése ezért aktuális, ugyanakkor soraiban jól megfigyelhető napjaink felfogása, korszellem.

Nem tudnám megmondani, ki tulajdonít a körlevél tanításának kevesebb figyelmet: a hívek v. a papság, azt azonban vélelmezem, hogy paptestvéreim vasárnapról-vasárnapra, hittanról-hittanra a katolikus egyház hit és erkölcsi tanítását igyekeznek tévedés mentesen átadni a híveknek, fiataloknak. Márpedig csak azt lehet tanítani, aki arra figyel, amit mondanak, s nem pedig az órájára, hogy meddig mondják.

„A jó pap is holtig tanul” – tartja a közmondás, márpedig minden megkeresztelt hívő, részesedik Krisztus általános papságából. Ezért nemcsak a felszentelt papoknak, de minden hívőnek holtáig kellene tanulni a hittant, újra és újra át gondolni a legfontosabb tanításokat, olvasni a Szentírást. Hála Istennek ma már nemcsak a templomban folyik a tanítás, hanem a katolikus rádiókban, a televízióban, újságokban, valamint az interneten is! Számítalan vallási oldalra bukkanhatunk hittudásunknak, érdeklődési körünknek megfelelően. Szabad legyen a sok közül a www.depositum.hu oldalt szíves figyelmébe ajánlani, mely sokat tud segíteni nemcsak a hitismeretek gazdagításában, de hitünk megvédésében is. Többek között itt, valamint (Gál Péter: New Age c. könyvében) utána olvashatunk arról, hogy miért is veszélyes az agykontroll, még ha vannak látszólag jó és „bevált” módszerei is.

A szülők és gyermekek vallásismerete csak akkor lesz erős és megingathatatlan, ha nem a jelenleg kimutatható hozzáállás lesz a jellemző: „csak tudjuk le minél hamarabb”, „nem kell azt komolyan venni”, „te már leáldoztál, lebérmálkoztál, most már nem kell járni templomba, hittanra” stb.

Az ilyen hozzáállás magában hordozza az újpogány szellem feléledését családjainkban és ez bizony sokszor, nagy fájdalmakat, családi konfliktusokat, olykor még tragédiákat is magával hozhat.

Mindez megelőzhető azzal, hogy gyakoroljuk vallásunkat, tanulmányozzuk az Írásokat, hogy Szent Pálal együtt mi is elmondhassuk: „En tudom kinek hittem”.

Adventi jóféléteink közé emelhetjük mindezt, és akkor karácsony misztériuma nem csupán az ajándékok és a kellemes érzések ünnepe lesz számunkra, hanem az igazi béke, az egyedüli út, az örök igazság és a végtelen élet megadóójának, Jézus Krisztusnak földi születése.

Aki őt követi és komolyan rábízta az életét, annak már nincs mitől aggódnia se most, se holnap.

Juhász Imre, plébános

Interjú a 70 éves Bosák Nándor Debrecen-nyíregyházi püspökkel

AZ EMBER ÉS A TÖRTÉNELEM

Nemzetünk az elmúlt évtizedekben viharos történelmet írt. Van, aki könyvből, van, aki megélve tanulja, mindenképpen az embert alakítja, életére hatással van.

Bosák Nándor Debrecen-nyíregyházi püspök atya ebben az évben ünnepli 70. születésnapját. A hét évtized alatt az ember nem könyvből tanulja a történelmet, hanem megéli, összefüggésében látja, következtetéseket von le, igazságot, üzenetet fogalmaz meg a fiatalabb nemzedék számára. A főpásterrel a közelgő kerek évfordulója alkalmából beszélgettünk.

– Püspök atya 1939. december 28-án született a felvidéki Taksonyfalván (ma Matuskovo a neve) néhány hónappal a II. világháború kitörése után. A küzdelmes életből már 7 évesen részesült, amikor családjával átélte a kitelepítés nehézségeit, és találkozott a kommunista diktatúra igazságtalanságával.

– A trianoni elszakítás után 1938-ban Taksonyfalva visszakerült Magyarországhoz, majd a háború után ismét Csehszlovákiához csatolták. 1947-ben családot a lakosságcsere keretében erőszakkal áttelepítették, és a nyírségi Kálmánházára kerültek azoknak a magyarországi szlovák – népiesen tírják – családoknak a helyére, akik önként vállalták az áttelepülést Csehszlovákiába abban a reményben, hogy jobb életkörülmények közé kerülnek.

– Az otthon öröksége az ember egész életét meghatározza. Milyen körülmények között született a hivatása?

– Rendkívüli eseményhez, konkrét időhöz nem tudom kötni a papi hivatás gondolatának jelentkezését. Nálunk a vallásos dolgoknak, a vasárnap megszentelésének, a közös imáknak megvolt a helye, és az természetes része volt az életünknek, amit nem kérdőjelezett meg senki. Ugyanakkor ezek nemcsak üres szokások voltak, aminek nem tud-

juk az értelmét, vagy állandóan bizonygatni kell, hogy ez így jó, hanem komolyan is vetjük. Gyerekkoromban a családi könyvtárunkban több jó könyvet találtam, régi vallásos folyóiratok szépen bekötött számain, és mivel szerettem olvasni, már gyerekkoromban találoztam az egyház történetével, szentekkel, misszionáriusok történeteivel stb. A hittanórák látogatása is áldozatot igényelt. Akkor

már csak este, tanítás után lehetett az iskolában hittanórát tartani. Koromsötétben jártam haza a faluból a tanyára, kezdetben idősebb testvéim elém jöttek, de hamarosan önállósítottam magam, mert nem mindig értek rá velem foglalkozni. A hittanórát semmi pénzért nem hagytam volna el.

– Középsikolai tanulmányait Debrecenben, a Fazekas Mihály Gimnáziumban végezte. 1956-ban 17 évesen újabb történelmi fordulat részese lett.

– Az 56-os forradalmat Debrecenben éltem át harmadikos gimnazistaként. Október 23-án délelőtt az iskolánkban az egyetemisták képviselői hangosbemondón keresztül hívták a diákokat tüntetésre. Az igazgató engedélyével az egész iskola kivonult a Kossuth térre. Akkor már tele volt a tér diákokkal. Onnan a pártbizottság épülete elé vonult a tömeg, délután pedig a Gördülőcsapágy Művek munkásaihoz. Este az egyetem előtti téren volt nagygyűlés, én oda mentem a kollégista társaimmal, és ott értesültünk arról, hogy a Kossuth utcában a tömeg közé lóttek. Vasárnap már a kollégiumból is hazaküldtek mindenkit. Leállt a vasúti közlekedés, így egy teherautóra sikerült felkerekednünk. Az út megrázó élménye volt, hogy a szemben jövő forgalomban Debrecenről Újfehértóig 36 km hosszan szakadatlanul jöttek az orosz tankok és a katonai teherautók Budapest felé haladva.

A forradalom után még másfél évet töltöttem a gimnáziumban, 1958-ban érettségiztem. Az iskola élére új igazgatót állítottak, iskolatársaim közül többeket meghurcoltak, mi pedig a magunk módján próbáltuk ápolni és őrizni a forradalom szellemiségét. Például, amikor elkezdték újjászervezni a KISZ-t, az osztály masszívan ellenállt, nem lépett be senki.

– Később a 70-es, 80-as években már szinte mindenki KISZ-tag volt.

– Az embereket megfélemlítették, sokakat börtönbe vetettek, ez mindenkit óvatossá tett. A megalkuvásba kényszerített helyzethez lassan hozzászoktak, ami hosszú évtizedek során az emberek gondolkodását is befolyásolta. Az „ez van” állapot lassan átment az így is „jól van” állapotba. Például a Kádár-rendszer „puha diktatúra”-ja jobban kikezdte az ember vallási elkötelezettségét, mint a Rákosi idők keményebb üldözése.

– A papi hivatás gondolata már a gimnáziumban megfogalmazódott.

– Húszan érettségiztünk, abból hárman választottuk a papi hivatást. A kollégiumban nem volt könnyű megoldani, hogy rendszeresen járjunk szentmisére. De megtaláltuk a módját, hogy még a hétköznapra esett ünnepi misékre is eljussunk. Mi – a később görög katolikus pappá lett barátommal –, a 1957/58-as tanévre is beiratkoztunk hittanra, ennek meg is lett a következménye. Mivel igazi szándékunkat akkor még nem akartuk nyilvánosságra hozni, ezért mindketten jelentkezünk az egyetemre, én matematika szakra, de a felvételinkeket visszautasították azzal az indokkal, hogy „idealista felfogása miatt nem alkalmas az ifjúság nevelésére”.

– 1958-ban érettségi után Budapesten a Központi Szemináriumban, majd a következő években már Egerben folytatta tanulmányait. 1963-ban szentelték pappá Egerben, ezután a szeminárium falai már nem védtek. Ettől az időszaktól kezdve az úgynevezett puha diktatúra évei következtek.

– A Rákosi korszakban az egyház megsemmisítése volt a cél, ahogy hirdették: „a kommunizmusban megszűnik a vallás”. A 60-as évek elejére rájöttek arra, hogy ez nem megy. Ezért a nyílt üldözés helyett a szigorú ellenőrzés stratégiáját választották. Az egyház vezetői is felmérték, hogy hosszabb együttélésre kell berendezkedni, ezért mentek bele a tárgyalásokba, hogy az adott körülmények között biztosítsák a hívek lelkipásztori ellátását. Így született meg az ún. „részleges megállapodás” 1964-ben, amely

bizonyos kereteket biztosított az egyház működéséhez azzal a szándékkal, hogy majd lépésről lépésre bővítik ezt a mozgásteret. („Kis lépések politikája.”) Ennek az alap gondolata az volt, hogy ha mindent nem is lehet megtenni, de amit lehet, azt tegyék meg. Ez jó is lett volna, ha a kormányzat becsületes partner lett volna. De – mint minden hazugságra épített rendszerben – miközben az egyház szabadságáról beszéltek, titkos eszközökkel nyomorították a papságot és a vallásos híveket is (a papság megfélemlítése, a vallásos emberek diszkriminációja stb.).

– 1977-ben kinevezték teológiai tanárnak, az intézet lelki igazgatójaként nevelte a kispa-

ni, mégis egy lényeges tényezőre utalhatok. Azt szoktam mondani sarkítva, hogy mindig annyi és olyan papjai vannak a keresztény községnek, amennyit és amelyet megérdemel. Az úgynevezett nyugati társadalom fokozatosan szekularizálódik. Ez a hívő emberek belső tartását is kikezdi. A szellemi értékek helyett az anyagi értékek felé fordul, a közösségi érdek háttérbe szorul az egyéni érdek mögött, és ezek láthatatlanul kikezdi a fiatalokban azt a bátorságot, ami szükséges a hivatás vállalásához. Megjegyzem, hogy a házasság és a család problémái is ezzel függenek össze.

– 1993-ban II. János Pál pápa megalapította a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyét, és annak első püspökévé nevezte ki Önt. Történelmi jelentőségű volt nemcsak az egyházmegye megalapítása, hanem a püspökségnek a református Debrecenbe helyezése is.

– A püspökség megalakításának alapvető célja a jobb lelkipásztori ellátás biztosítása, hogy a püspök közelebb legyen a papjaihoz és a híveihez. Trianon után az egyházmegyei központok (Szatmárnémeti, Kassa, Nagyvárad) az országhatáron kívül rekedtek, az itt maradt területeiket pedig a meglévő egyházmegyékhez csatolták. Ebből aránytalanságok adódtak. Az való igaz, hogy Debrecen kálvinista múltú város, de ma már jelentős a katolikusok aránya, a görög katolikusokkal együtt kb. 40 %-ot tesznek ki. Így a hívek száma, és a város központi helyzete megfelelő háttérrel biztosítanak a püspökségnek, és fordítva, a püspök jelenléte erősíti a közösséget. Egyébként Debrecen kihívás is abban az értelemben, hogy egy szekularizált környezetben – mert Debrecen egészét tekintve egy szekularizált város – a különböző keresztény egyházak ökumenikus szellemben hogyan tudják hatékonyabban végezni munkájukat.

– Püspökké kinevezésekor a

„Törd meg az éhezőknek kenyeredet!” jelmondatot választotta.

– Amikor rám bízta az egyházmegyét, a 250 ezer katolikus embert, felvetődött bennem a kérdés, hogy elég vagyok-e én ehhez a faladathoz. A kenyérszaporítás

pokat. Azokban az években a nehézségek ellenére több hivatás született, mint most. Az MKPK hivatásreferenseként hogyan látja: mi az oka a változásnak?

– Ez nagyon összetett kérdés, ezért nem lehet a problémát egy okra visszavezet-

Ha már John Lukács nevét említette, (aki 1924-ben született Budapesten és Lukács János néven katolikus hitben keresztelték, 1946-tól az Egyesült Államokban él, angolul írja műveit, de magyar voltát, katolikus hitét megőrizte és megvallja), én is őt idézem. Az emberiség jövőjéről elmélkedve mondja: „Könnyen el tudom képzelni, hogy a következő nagy szakadás a világban az olyan emberek között lesz, akik emberi lényekként, illetve az olyanok közt, akik gépekként akarnak élni.” Az embert a gondolkodó képessége teszi igazán emberré, csak az a kérdés, hogy életében tudja-e, vagy akarja-e használni ezt a képességét. Gondolkodni azt jelenti, hogy magunkat, tetteinket, feladatainkat, a körülöttünk történeteket a saját világunknál nagyobb összefüggésekben látjuk, értel-

csodája jutott az eszembe. Az apostoloknak csak öt kenyérük volt, de mert Jézusra bízták, elég lett az ötezer ember táplálására. Ez megerősített, hogy nekem is így kell Istenre bíznom a munkámat. A másik gondolatom pedig ez volt: ebben a világban az ember – bármilyen is az anyagi helyzete – mindig „éhező”, mert szüksége van az Igazságra. Én pedig az evangélium által ezt nyújthatom nekik. Van mit megtörnöm.

Befejezésként hadd utaljak John Lukács – magyar származású történész – az „Isten velem” című önéletrajzi kötetére, amelyben a szerző úgy ír a történelemről, hogy abban benne van a szubjektív véleménye, gondolkodása is. Ezzel az a célja, hogy az olvasó gondolkozzék vele együtt, hogy rátaláljon az igazságra.

Miért fontos ez, hogy az ember gondolkodjon? Hogyan lehet rábírní az embereket arra, hogy gondolkodjanak?

Sík Sándor:

Az acélember

(Ének a sürgönypóznáról)

Áll, egyenesen, egymagán
Az acélember a hegy homlokán.
Széttárva karcsú, hosszú karjai,
A kábelek kígyóit tartani.
Nem görnyedez és nem erőlködik:
Áll és feszül és hordja terheit.
De hűvös feje túl a drótokon
Hosszan elnéz a nyúlós utakon.
Lát, embereket és országokat,
Bolond és keserű látásokat:
Az éhes ember néma ráncait,
Dokkok penészes árusáncait,
Országhatárok inga-táncait,
És hall, hazug és gyilkos hangokat:
Borhősöket, barátokat, bankokat,
És népgyűléseket és tankokat.
Az eszme önmagára-lázadását,
A forradalmak bárgyú körfutását,
Az örülések örök újulását.
A földgömb reng és ég a szemhatár.
Az acélember néz és konstatál.

mezzük, az eseményeket, a bennünket ért benyomásokat nemcsak elszenvedjük, hanem fel is tudjuk dolgozni és használni a jövőnk alakításában.

És mivel „a tiszta igazság egyedül Istené: nekünk az igazság keresése adatott meg” (John Lukács), ezért az Isten jelenlétében gondolkodni – vagyis imádkozni – az egyik legemberibb magatartás. A diktatúrák idején politikai eszközökkel igyekeztek elérni, hogy az emberek ne gondolkozzanak, hanem szolgáltatassák ki magukat a hatalomnak, az uralkodó ideológiának, ma pedig a szórazó ipar, a reklámok özöne serénykedik azon, hogy az emberek „fogyasztó gépekként” éljék le életüket. Ne gondolkozz, majd mi megmondjuk neked, hogy mi a jó, mi a megoldás. Ma az üres életfelfogás diktatúrájában élünk, és a szabadságért, „emberi

Áll és szóvalán ég felé feszül:
Hordja a kábelt rendületlenül.
S ha olykor egy-egy holdas éjszakán
Ráül terhével a szörnyű magány,
S a látomások emlékeitől
Dereka már-már megroppanni dől:
Ilyenkor elég egy szempillantás:
A szomszéd hegyen másik óriás,
A harmadik ormon a harmadik
Hordozza látomása titkait.
Egy pillanat, egy közös rezzenés:
A három acélember összenéz.
Testvér – mondja az acélpillanat –
Tudom: gyengének lenni nem szabad.
Tudom, a mi törvényünk állani:
Mi vagyunk a Vezeték várai.
Nem tudjuk honnan, nem tudjuk kinek,
De rajtunk megyen át az Üzenet.
Az ismeretlen Igét hordja vállunk.
Bennünket ideállítottak. Állunk.

életünkért” meg kell küzdenünk.

Kovács Ágnes

VASMISE

Békési Sándor, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye nestora

Dr. Békési Sándor címzetes apát, címzetes főesperes, nyugalmazott plébános, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye legidősebb, legtekintélyesebb tagja, nestora – hosszú papi évek állomásain mindenütt megbecsülést szerzett. Szolgálatának 65 évért mondott köszönetet 2009. szeptember 20-án Ajakon hálaadó szentmisén: együtt az ajaki és a környékbeli egyházközségek híveivel, az ajaki felekezetek, a helyi önkormányzat, közösségek képviselőivel.

Békési Sándor 1921-ben Nagykállóban iparos családban született. A mindennapi ministrálás élménye, az imádságos, vallásos öt gyermekes családi élet már hétéves korára kimondatta vele a papi hivatás iránti vágyat. Nagykálló tanulóévei után az egri ciszterci gimnáziumban tanult 1936-40-ig.

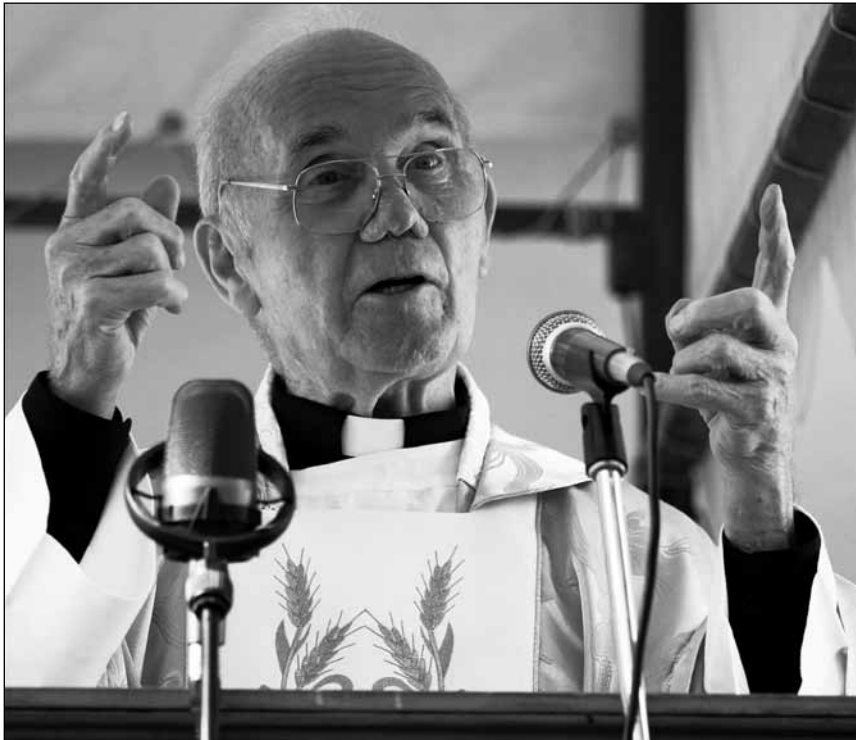
„Áldom az Istent, hogy megismerhettem őket, mert amikor '36-ban édesapám meghalt, a tanárok szinte gondomat viselték. öten voltunk testvérek.”

1940-ben leérettségizett, és Budapesten végezte el teológiai tanulmányait. „1946-ig voltam Pesten, ott ért a háború is, a szemináriumban tanuló 70-80 papnövendéknek az óvóhelyen tartották az előadásokat.”

1944-ben az orosz hadsereg közeledése miatt december 24-én pappá szentelték Budapesten. Ha a teológiai tanulmányait is beleszámítjuk, mintegy 70 év szolgálatot köszönhetünk Békési atyának. Először Kisvárdára került hitoktatónak, majd 48-ban Miskolcra.

„1948 a fordulat éve volt, az idős emberek ezt jól tudják. Akkor még hatezer katolikus papja volt az országnak, most csak kettőezer. A tizenegyezer szerzetesi hivatásból ezer-ezeröttszáz maradt. Államosították az iskolákat, feloszlatták a szerzetesrendeket. Miskolcon az egyik hittanórán tett ártatlan kijelentésemért demokrácia-ellenességgel, államellenességgel vádoltak, és elhelyeztek közel húsz évre egy távol eső helyre, Kékcseré. Akartam hinni azt, hogy „Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, mert ők a mennyek országa” (Mt 5,10). Soha nem zúgolódtam. A püspök úr iránti engedelmség-

re esküt tettem, ott volt jó, ahová küldött. Következő állomásom Kállósemyén volt, és végül Ajakra kerültem. Ajakon 28 évet töltöttem. Innen Győrbe, majd a nyugdíjas éveimben Buda-

pestre kerültem, besegíték az atyáknak, jelenleg is aktív szolgálatot végzek.

20 kg PRÉDIKÁCIÓ

Békési Sándor atya prédikációjában hangsúlyozta a pap legfontosabb feladatát: a prédikálást, a hitoktatást és a hívekkel való személyes kapcsolatot. Ajaknak a mai napig háromszáz fő hittanosa van.

„1971-ben, amikor Ajakra kerültem, abban a papszegény világban az egyházközség az első között ott állt. A 2500 lelkes katolikus közösség 60 év alatt 13 papot adott. Fel kell tenni a kérdést: Hiteles pap vagy-e? Meg van-e elégedve veled Jézus, mint főpásztor? Legfőbb kötelességem a prédikálás volt. 20 kg a súlya a prédikációimnak. Soha nem álltam ki a hívek elé felkészületlenül. A második legfontosabb feladatom a hitoktatás volt. Legalább száz prédikációt intéztem a hívekhez arról, hogy miért fontos a hitoktatás, és rendszeresen beszámoltam, hogy milyen munka folyik ott. A papnak ennél fontosabb munkája nincsen.”

Jobban ismerte a híveit, mint ők egymást. Házszeneléskor december végétől február első hetéig minden házba bement, és elbeszélgetett az emberekkel. A szobája falára ki volt függesztve, ki melyik utcában lakik, és kik járnak a templomba.

Az Isten a tenyerén hordott engem, mert sok mindentől megmentett. 39-ben az orvosom azt mondta, annyira gyenge a szívem, hogy nem javasolja a papi hivatást. De én pap akartam lenni, és lám, a vasmisé-

met végzem. Optimista vagyok? Igen! Rövid távú? Nem, hosszú távú. A pokol kapui nem vesznek erőt az egyházon! Én veletek vagyok minden nap a világ végezetéig. Tessék ezt elhinni! Sok mindent kibírt már a magyar nép, a jó Isten továbbra is velünk lesz.”

A szentmise után elsőként Bosák Nándor Debrecen-nyíregyházi püspök atya adott hálát a jó Istennek Békési Sándor életéért, tehetségéért, a papi hivatásáért, majd Dr. Dolhai Lajos, az Egri Hittudományi Főiskola rektora az Ajakról elszármazott papok, és közülük annak az öt papnak a nevében mondott köszö-

netet, akik Békési atya szolgálata alatt választották a papi hivatást. Arra kérte a vasmisés plébánost, hogy imádkozzon az egri szeminárium kispapjaiért, a papi hivatásokért.

AKI LUSTÁLKODIK, AZ ROZSDÁSODIK

Kerekes Miklós ajaki polgármester Békési Sándor plébános gyakran emlegetett mondatát idézte: „Aki lustálkodik, rozsdásodik”. A polgármester kiemelte a plébános közéleti tevékenységét is. Önkormányzati képviselőként neki köszönhető, hogy a rendszerváltozás után az első települési címerben helyet kapott a kereszt. A polgármester olyan sikeres embernek tartja a nyugalmazott plébánost, aki alázatos, kétkezi munkája által hasznára van környezetének. Kerekes Miklós polgármester az önkormányzat nevében egy 101 éves latin nyelvű misekönyvet nyújtott át az ünnepeltnek.

Majd a felekezetek, közösségek képviselőinek köszöntő beszédei hangzottak el, amelyek megérdemelnének egy-egy külön bekezdést, hiszen személyes élményeket, együtt töltött éveket említettek.

Békési Sándor atya, a jó Isten áldja meg, és éltesse sokáig!

Kovács Ágnes

A DERECSKEI EGYHÁZKÖZSÉG

Derecske Debrecentől 17 km-re található. A jellegzetesen református település 9315 lakosából 795 katolikus vallású. A várost és egyházát az 1291/94-ben készült püspöki tizedjegyzék említi először, ahol az írásos forrás tanúsága szerint már ekkor jelentős tizedfizető hely volt, püspökének 10 képevel tartozott. Az írásos emlékekből azt is megtudhatjuk, hogy az 1330-as években papja 22 garast rótt le pápai tizedként. A település egyházának jelentőségét mutatja, hogy már a XIV. században mint alesperességhez 14 falu tartozott. Az ország történelmében is jegyzik, hiszen a régi lelkészlakás volt a színhelye 1543. augusztus elején a Martinuzzi Fráter György váradi püspök és országos kincstartó által egybehívott rész-országgyűlésnek, amelyen a tiszántúli rendek úgy döntöttek, hogy a szultán jóakarátának elnyerése érdekében hűségnyilatkozatot és élelmiszert küldenek a török táborba.

A reformáció városunkat is elérte 1556-ban, a templomot enyngi Török János parancsára elfoglalták és az új református gyülekezetnek adták át. Ezzel az eseménnyel a katolikus egyház közel kétszáz évig megszűnt létezni Derecskén. Az egyház újjászervezése a herceg Eszterházy családhoz fűződik, akik a XVIII. század elején, 1702-ben kapták meg a települést az uralkodótól zálogbirtokként, majd 1745-ben örökjogon. Eszterházy Pál Antal herceg az uradalmi tisztartójának és cselédségének ismételt kérésére 1742-ben templomot építtetett, amelyet Csáky Miklós váradi püspök szentelt fel. Az újjászervezett egyházközség első plébánosa báró Barkóczy Sándor (1742-46) lett.

A plébánia épülete valamivel korábban, 1740-ben elkészült. Ennek érdekessége, hogy 1823-ban több hónapon át itt volt elszállásolva gróf Széchenyi István mint huszárcapitány, aki ezredével Derecskén tartózkodott.

A jelenlegi műemlék jellegű, nagyobb részben barokk stílusú templom több egymást követő szakaszban nyerte el ma is látható formáját. Legrégibb a nyugati részét alkotó, 1742-ben épült szentély. A kicsi imaházhoz a XVIII. század végén építették a középső templomhajót, végül a XIX. század közepén a tornyot. Az oltárkészítés ideje ismeretlen. Az oltáron Pádai Szent Antalnak, templomunk védőszentjének életnagyságú faszobra áll, a felső részén a herceg Eszterházy

család címere utal az 1905-ig fennálló kegyúri jogaikra. Az Eszterházyak által kinevezett utolsó plébános Sárkány József volt.

A templomhajó Árpád-házi szenteket ábrázoló színes üveglakait (Szt. István, Szt. Margit, Szt. Erzsébet Szt. László) Ligeti Sándor és Fiai kispesti üvegfestészete készítette 1928-ban. Jelenlegi orgonánk egy Content típusú két manuális, 25 regiszteres, digitá-

lis hangszer. A templom első orgonája 1844-ben szólalt meg először. Azt Komornyik Benedek nagyváradi orgonaművész építette. A toronyban lévő három harangot a temesvári Novotny-cég öntötte 1909-ben, a legnagyobb a Szt. József harang 296 kg-os, ezt követi a Szent Antal elnevezésű, valamint a Jézus Szíve lélekarhang. A katolikus temetőben 1834-ben készült harangon Szt. János domborműve található. A derecskei anyaegyházhoz Tépe, Konyár, Sáránd, Esztár és Kismarja tartozik.

Ebben az évben megszépült a templomunk, Spillinger Ferenc plébános szeptember 13-án szentmise keretében megáldotta, amelynek végén hálaadásunkat kifejezve elénekeltük a Te Deumot. A belső renoválásra rendkívül nagy szükség volt, a falak elvizesedtek, és a bejárat előtt húzóódó 47-es főút kamionforgalma miatt a mennyezetben újabb és újabb

repedések keletkeztek. A munkálatok során az elvizesedett falak kiszáritására és a későbbi nedvesedés megakadályozására 1700 lyukat fúrtak a falba, és abba műgyantát injektáltak. A templombelső festését meggyorsította az a látványnak sem utolsó lánctalpas gép, amelyet 18 méter magasra lehetett emelni. A falak mellett megújultak az oltár feletti szekkek is, valamint a szószék és a kórus festése is megtörtént. Különösen nagy türelmet és szakmai tudást igényelt a 18. század végén készült rokokó oltár restaurálása, melyet Incze Mózes Imre restaurátor pontos, aprólékos munkával végzett. A padok lefestése ifj. Vári Attila, a fő kivitelező cég vezetőjének felajánlásából történt. A közel öt héten át tartó munkálatok 5 millió Ft-ba kerültek. A szerény anyagi lehetőséggel rendelkező egyházközségünk ezt az összeget több forrásból — telekeletadásból, valamint a püspökség támogatásából — fedezte. Nem lebecsülendő az egyházközség tagjainak áldozatos munkája sem, hiszen sokan szabad idejüket feláldozva munkájukkal segítették templomunk megszépülését. Külö-

nösen kiemelkedő volt Szőnyi Sándor konyári festőművész képviselőtestületi tag anyagiakban ki nem fejezhető munkája, amelynek köszönhetően régi fényében tündököl az a két, már-már teljesen tönkrement, elszíntelenedett 19. századi festmény, amely Szent Annát és Lisieux-i Szent Terézt ábrázolja.

Farkasvölgyi Győző
a képviselőtestület világi elnöke

HA LÁNGOL A SZÍV

Papok zarándoklata a Papság évében

„A világ Isten-szötte szőnyeg, Mi csak visszaját látjuk itt,

És néha – legszebb perceinkben – A színéből is – valamit.”

Reményik Sándor a „A szőnyeg visszaja” című versének utolsó sorai jártak a fejemben, miközben megunhatatlanul fürkésztem – az autóbussz ablakán keresztül – az élem terülő magyar táj szépségeit. Az utazás apropója az a felhívás volt, melyet a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyének püspöke, Bosák Nándor tett a papok évéhez kapcsolódóan: zarándokutat hirdetett papok számára. Tizenöt pap és tizenhárom papnövendék fogadta el a Püspök atya Mariacellbe történő hívását.

Első állomásunk Szombathely volt, ahol „a mi földünkről” – Pócspetriből – származó Dr. Veres András püspök atya várt és fogadott bennünket. A püspökség meglátogatása után, szavakkal ki sem lehet fejezni, hogy mit éreztem többem magammal, mikor megtekinthettük a Brenner János emlékműzet. Kavarogtak bennem Jézus szavai, aki az ellenség szeretetére (is) hív mindanyunkat. Látni a vértanú pap vérben és sárban ázott karingjét, nyakán a késszúrások nyomaival, a törött collaret, mely magán hordja a csigolyát eltörő cipőtalp nyomát... Istenem, Istenem... – csak ezt mondogatom magamban.

Szombathelyi szállásunk után hamar elérkeztünk Mariaschutzba, ahol egy helyi szerzetes testvér (Dr. Krakomperger Zoltán atya fordítói tehetségének köszönhetően) elmondta a templom történetét, s hogy miért járnak ezrével az emberek a nagytár mögötti forráshoz gyógyulást keresni. „Mint szarvas, a hús forrás vizére” – úgy jártunk mi is inni a forráshoz az oltár mögé. A neuberger és a heiligenkreuzi ciszter kolostorban is látogatást tettünk, ahol nemcsak az építészetet csodálhattuk meg, hanem érezhető volt a hely szentségi mivolta is. A vastag falak,

az égbetörő boltívek, a csend, az imádságos könyvek a térdeplők mentén az egykori szemináriumomat idézték föl bennem, mert ma már tudom, hogy a szeminárium nem bezárt annak idején, hanem a világot zárta ki – és ez nagy különbség.

A szállásunk Mariacellben volt, egy nővérek által üzemeltetett szállodában közvetlenül a templom mellett. Az ajándékba kapott jó időjárás bátorított bennünket az esti sétára. Ezek a nyugodt percek a kivilágított kisvárosban alkalmasak voltak arra, hogy az igazán fontos dolgokról beszéljünk: Istenről, egyházzal, magyarságról.

Másnap a reggeli mellé meglepetésként egy nővér – aki 40 évig volt zongoratanár Győrben – ajándékozó szeretettel magyar dalokat játszott a tiszteletünkre. Bosák Nándor püspök atya vezetésével szentmisét mutattunk be a kegytemplomban, ahol hamar kibővült a mi halk magyar szavunk a hívekével, mert sok magyar tartózkodott (akkor is) ott. Ajándékként a püspök atya egy kereszt formájú zarándokbotot kapott a templom plébánosától.

Ausztriai utunk zárásaként ellátogattunk Lilienfeldbe, ahol megnéztük a ciszter kolostort a paradicsomot szimbolizáló belső udvarával együtt, és tiszteletünket tettük Pyrker János sírjánál is. Zarándokutunk utolsó estéjén Győr városában a Boldog Apor Vilmos vértanú püspökről elnevezett iskola kollégiuma adott szállást. Szó szerint részesei lettünk a diákok életének, hiszen tanítási napon voltunk ott, így a nosztalgizálni vágyók találhattak lehetőséget maguk számára. Zárásaként a győri székesegyházban végeztünk szentmisét, és megújultunk magunk és egész népünk számára.

Hogy mitől vált ez a kirándulás zarándokúttá? Talán attól, hogy lépéseink ritmusát felvette az Isten, és ahogy annak idején az Emmauszba tartó tanítványok mellé, úgy mellénk is odaszegődött az Úr, mert meg akarta osztani magát velünk. Szerintem sikerült neki, mert én sem tudok jobbat mondani, mint a tanítványok: „Ugye hogy lángolt a szívünk...”

ifj. Németh János plébános
Mezőladány

PAPSÁG ÉVE

Azoknak, akik a „majdnem” táborában tartózkodnak

Mindenki keresi párját, és majdnem mindenki meg is találja.

Anthony de Mello jezsuita atya által a múlt században összegyűjtött tanítóbeszéd egyikében ráébredsz az embert, hogy már pusztán létünkkel is megtaláljuk párunkat, ha megfelelő irányba fordítjuk tekintetünket. A szivárványmadár már dalával öntudatlanul is rálel a létezés örömeire, amikor a faágon reggelenként köszönti az új napot.

Az ókori Római Birodalom társadalmának egy jelentős részét már gyermekkortól fogva a katonaságra nevelték, így a férfiak az ütközetek pillanataiban találták meg azt a célt, amiért nevelték őket.

A debreceni Szent József Gimnáziumban a papság évében meghirdetett előadásorozat vendégeként a Hajdúdorogi Görög Katolikus Egyházmegye főpásztora, Kocsis Fülöp püspök úr minden jelenlévő jó szándékú ember elé tárta azt a belőle sugárzó folyamatot, hogy ő hogyan találta meg párját. Ebben a vidáman meghitt önvallomásban igazi jó hírt hallhatott minden jelenlévő, melynek tartóoszlopait a szerető családban, a lelket keresztre feszítő keresésekben, az elmélyült imádság-

ban és legvégül a teljes isteni akarat elfogadásában határozta meg.

A család szerepét gyermekkori példaképe, Barsi Balázs atya elmélkedéseivel mutatta be: bár a megtestesült Emberfia a szegénység közepette ereszkedett alá az Atyától, de a szerető földi családot nem spórolta meg magának. Ezt vetítette ki a nehézségek közepette is bölcs életvitelt folytató tanár-szüleire és a szegedi gimnazista években öt terelő három nővére. A család kiindulópont volt számára, hogy mindenki keresse párját.

A lelket feszítő keresést is megélte: amikor értelme elkezdett megérni az Úrban a szemináriumi évei alatt, és lelke elszakadt régi szokásaitól, püspök úr szíve mintegy kínpadra feküdt, mert az értelem is és a párkapcsolatában működő természetes emberi vágyak is saját oldalukra akarták állítani.

De mindenki keresi az igazi párját, és ő meg is találta.

Ebben a folyamatban a minden erények anyja és kútforrása, az áldott imádság segítette. Belátta, hogy amíg „a hajó a nyílt tengeren halad, viharoknak van kitéve. Ha azonban elérte a biztos és csen-

des kikötőt, nem veszélyeztetik már többé a szelek és a hullámok”. Így lett szerzetes, beteljesítve önmagán Barszanófiosz tanítását.

A benne összefűződött lételeményt így fejezte ki végül: életem minden egyes, a hétköznapokból összetevődő és kiemelkedéséhez vezető maximumai az Istenben való elmélyülésnek csupán állomásai voltak, melyek mindegyikéről már azt gondoltam, hogy beteljesíttem az Ő akaratát. Már rég megtaláltam a párom, de Ő mindig új kihívások elé állít.

Van tehát, aki a katonaságban mint hivatásban találja meg párját, olyan is akad, aki a világ és az ember feltérképezésébe mint végcélba szeret bele, míg a tudatlan létezők is önkéntelenül teljesítik egzisztálásuk végpontját. Nekünk, az Istenből kiválasztott hivatásban élő keresztényeknek is van – talán merészen fogalmazva – feladata a további párkeresésben. Eljuttatni a Szentháromsághoz azokat, akik a „majdnem” táborában, illetve a „majd nem” filozófiát valló emberek csoportjába tartoznak, hogy Krisztus ítélőszéke előtt jó feleletet adjanak, és legvégül Isten legyen mindenki mindenkiben.

Urbán Evariszt

ÖRÖMHÍR

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Lapja

20

JANUÁR	
1 P	ÚJÉV, SZÜZ MÁRIA, ISTEN ANYJA , A béke világnapja, Álmos, Fruzsina
2 Sz	Nagy Szent Vazul és Nazianzi Szent Gergely, Ábel, Ákos
3 V	VÍZKERESZT, URUNK MEGJELENÉSE , Gyöngyvér, Benjámin, Genována
4 H	Angéla, Títusz, Leóna
5 K	Simon, Emilia
6 Sz	Gáspár, Menyhért, Boldizsár
7 Cs	Penyaforti Szent Rajmund, Attila, Ramóna
8 P	Gyöngyvér, Szeverin, Szörény
9 Sz	Marcell, Juliánusz
10 V	URUNK MEGKERESZTELKEDÉSE , Melánia, Vilmos
11 H	Ágota, Szalvia, Taszító
12 K	Ernő, Erna, Cezarina
13 Sz	Szent Hiláriusz, Veronika, Vidor
14 Cs	Bódóg, Félix
15 P	Remete Szent Pál, Lóránt, Lóránd, Mór
16 Sz	Gusztáv, Priscilla, Stefánia
17 V	ÉVKÖZI 2. VASÁRNAP , Antónia, Antal
18 H	Árpád-házi Szent Margit , Pirokska
19 K	Sára, Máriusz, Mária, Megyer
20 Sz	Szent Fábán, Szent Sebestyén, Boldog Özséb, Tímea
21 Cs	Szent Ágnes, Agnéta, Inez
22 P	Boldog Batthyány-S. László, Szent Vince, Anasztáz, Artúr
23 Sz	Emese, Emerencia, Zelma, Rajmund
24 V	ÉVKÖZI 3. VASÁRNAP , Vera, Timót, Xénia
25 H	Szent Pál apostol megtérése, Saul, Henrik, Pál
26 K	Szent Timóteusz és Szent Titusz, Paula, Vanda
27 Sz	Merici Szent Angéla, Angelika
28 Cs	Aquinói Szent Tamás, Karola, Károly, Petra
29 P	Adél, Valér
30 Sz	Martina, Jácinta, Gerda
31 V	ÉVKÖZI 4. VASÁRNAP , Marcella

FEBRUÁR	
1 H	Ignác, Gitta, Brigitta, Szever
2 K	Urunk bemutatása (Gyertyaszentelő Boldogasszony) , Imanap szerzetesi hivatásokért, Kata, Karolina, Aida
3 Sz	Szent Balázs, Szent Anszgár, Linda, Oszkár
4 Cs	Ráhel, András, Csenge
5 P	Szent Ágota, Aliz, Ingrid
6 Sz	Miki Szent Pál és társai
7 V	ÉVKÖZI 5. VASÁRNAP , Richárd, Tódor, Trisztán, Rómeó
8 H	Emiliáni Szent Jeromos, Bakhita
9 K	Abigél, Apollónia, Alex
10 Sz	Szent Skolasztika, Elvira
11 Cs	Kolos, Georgina, Szigfrid
12 P	Lídia, Lívia
13 Sz	Ella, Linda, Katalin, Levente
14 V	ÉVKÖZI 6. VASÁRNAP , Imanap a világ éhezéjéért, Bálint, Valentin
15 H	Kolos, Georgina, Szigfrid
16 K	Julianna, Lilla, Daniló
17 Sz	Hamvazószerda, Elek, Donát
18 Cs	Bernadett, Simeon, Konrád
19 P	Zsuzsanna, Elza, Eliza
20 Sz	Aladár, Álmos, Paulina
21 V	NAGYBŐJT 1. VASÁRNAP , Eleonóra, Zakariás
22 H	Gerzson
23 K	Szent Polikárp, Alfréd, Szemere
24 Sz	Szent Mátyás apostol , Edömér
25 Cs	Géza, Cézár, Vanda
26 P	Edina, Győző, Ottokár
27 Sz	Gábor, Ákos, Bátor
28 V	NAGYBŐJT 2. VASÁRNAP , Elemér, Oszvald

MÁRCIUS	
1 H	Albin, Gyopárka, Tóbiás
2 K	Lujza, Henriett
3 Sz	Kornélia, Kamilla, Frigyes
4 Cs	Szent Kázmér, Luciusz
5 P	Adorján, Adriána
6 Sz	Leonóra, Nóra, Inez
7 V	NAGYBŐJT 3. VASÁRNAP , Tamás
8 H	Istenes Szent János, Zoltán, Filemon
9 K	Római Szent Franciska, Savio Domonkos, Fanni
10 Sz	Ildikó, Etele
11 Cs	Szilárd, Konstantin, Tímea
12 P	Gergely, Maximilián, Miksa
13 Sz	Krisztián, Solt, Rozina, Ajtony
14 V	NAGYBŐJT 4. VASÁRNAP , Matild, Paulina
15 H	NEMZETI ÜNNEP , Hofbauer Kelemen, Kristóf
16 K	Henrietta, Herbert
17 Sz	Szent Patrik, Gertrúd, Patrícia
18 Cs	Jeruzsálemi Szent Cirill, Sándor, Ede
19 P	SZÜZ MÁRIA JEGYESE , Józsa, Bánk
20 Sz	Klaudia, Csák, Kötöny
21 V	NAGYBŐJT 5. VASÁRNAP , Benedek, Bence, Flúe-i Miklós
22 H	Beáta, Izolda, Lea
23 K	Mongrovejói Szent Turibiusz, Emőke, Ottó
24 Sz	Gábor, Karina
25 Cs	URUNK SZÜLETÉSÉNEK HIRÜLADÁSA (Gyümölcsoltó Boldogasszony) Annuciáta, Irén, Irisz
26 P	Emánuel, Manuella, Tormás
27 Sz	Hajnalka, Augusztina
28 V	VEDŐVÁSÁRNAP , Geodeon, Johanna
29 H	Augusztina, Bertold
30 K	Zalán, Amadé, Amadea
31 Sz	Árpád, Guidó

ÁPRILIS	
1 Cs	Nagysütörtök, Hugó, Agád, Agapion
2 P	Nagypéntek, Ottokár, Áron, Ferenc
3 Sz	Nagyszombat, Buda, Richárd, Sükösd
4 V	HÚSVÉTVASÁRNAP, URUNK FELTÁMADÁSA , Izidor
5 H	HÚSVÉTHÉTFŐ , Vince, Irén, Teodóra
6 K	Vilmos, Biborka, Taksony
7 Sz	Herman
8 Cs	Dénes, Valér
9 P	Döme, Erhard
10 Sz	Zsolt, Ezekiel
11 V	HÚSVÉT 2. VASÁRNAP , Glória, Leó, Szaniszló
12 H	Gyula, Zénó, Sába
13 K	Szent I. Márton pápa, Ida, Hermína
14 Sz	Tibor, Tiborc, Lavinia
15 Cs	Anasztázia, Tas
16 P	Soubirosz Szent Mária Bernadett, Enikő, Csongor
17 Sz	Rudolf, Izidóra
18 V	HÚSVÉT 3. VASÁRNAP , Andrea, Ilma
19 H	XVI. Benedek pápa megválasztásának évfordulója, Emma, Malvin, Zseraldina
20 K	Tihamér, Tivadar, Tóhtótom
21 Sz	Szent Anzelm, Konrád
22 Cs	Csilla, Noémi
23 P	Szent Adalbert, Béla, Norma
24 Sz	Grignion Szent Lajos Mária, Valéria
25 V	HÚSVÉT 4. VASÁRNAP , Márk
26 H	Ervin, Klétusz
27 K	Zita, Marianna
28 Sz	Chanel Szent Péter, Montforti Grignion Szent Lajos Mária, Valéria
29 Cs	Sienai Szent Katalin , Petúr, Péter
30 P	Szent V. Piusz pápa, Katalin, Kitti

MÁJUS	
1 Sz	Szent József, a munkás, Fülöp, Jakab, A MUNKA ÜNNEPE
2 V	HÚSVÉT 5. VASÁRNAP , Zsigmond
3 H	Szent Fülöp és Szent Jakab apostolok, Tímea, Viola, Irma
4 K	Szent Flórián, Szilvanusz, Mónika
5 Sz	Gyöngyi, Györgyi, Gotthárd, Júlia
6 Cs	Ivett, Frida, Zsóka
7 P	Boldog Gizella, Bendegúz, Gusztáv
8 Sz	Győző, Mihály
9 V	Tömegtájékoztatósi világnap, Gergely, Édua
10 H	Ármin, Jób, Pálma
11 K	Boldog Salkaházi Sára, Ferenc, Fábriusz, Mirandola
12 Sz	Szent Néreusz és Szent Achilleusz, Szent Pongrác
13 Cs	A Fatimai Boldogságos Szűz Mária; Szervácz, Imelda, Imola
14 P	Bonifác, Gyöngyi, Gyöngyvirág
15 Sz	Zsófia, Szonja, Médea
16 V	URUNK MENNYBEMENETELE , Botond, Mózes
17 H	Paszkal, Ditmár, Szalók, Dobát
18 K	Szent I. János pápa, Erika, Alexandra, Erik
19 Sz	Ivó, Milán, Celesztina
20 Cs	Sienai Szent Bernardin, Bernát, Felícia
21 P	Magallán Szent Kristóf és társai, Konstantin, Szilárd, Tibád
22 Sz	Szent Rita, Júlia, Emil
23 V	PÜNKÖSDVASÁRNAP , Dezső, Dézi, Mikés
24 H	Szűz Mária a keresztények segítségére, Eszter, Eliza
25 K	Szent Béda, Szent VII. Gergely pápa, Pazzi Szent Mária Magdolna, Orbán
26 Sz	Néri Szent Fülöp, Evelin
27 Cs	Canterburyi Szent Ágoston, Hella, Pelbárt
28 P	Emil, Bod, Csanád
29 Sz	Magdolna, Teodózia
30 V	SZENTHÁROMSÁG ÜNNEPE , Janka, Nándor, Zsanett
31 H	Angéla, Petronella

JÚNIUS	
1 K	Szent Jusztinus, Tünde, Pamela, Kund
2 Sz	Szent Marcellinus és Szent Péter vértanúk, Kármén, Anita
3 Cs	Lwanga Szent Károly és társai, Klótid
4 P	Szent Kvirin, Bulcsú, Kerény
5 Sz	Szent Bonifác, Fatima, Fatime, Reginád
6 V	JÉZUS SZENT TESTÉNEK ÉS VERÉNEK ÜNNEPE (URNAPJA) , Cintia, Norbert
7 H	Róbert, Fülöp diakonus, Grácia
8 K	Prágai Szent Ágnes, Medárd, Helga
9 Sz	Szent Efrém, Előd, Annamária, Pelágia, Félix
10 Cs	Margit, Diána, Gréta
11 P	JÉZUS SZENT SZÍVE , Barna, Bamabás
12 Sz	A Boldogságos Szűz Mária Szep-lőtelen Szíve, Villó, Adelaida
13 V	ÉVKÖZI 11. VASÁRNAP , Antal, Anett, Antónia
14 H	A Székessygház felszentelése, Vazul, Hedvig
15 K	Árpád-házi Boldog Jolán, Vid, Kreszcencia
16 Sz	Szent Márton püspök ereklyéinek átvétele, Jusztina, Ajtony, Jusztin
17 Cs	Laura, Adolf, Marcián, Alida
18 P	Arnold, Levente
19 Sz	Szent Romauld, Gyórfás, Julianna
20 V	ÉVKÖZI 12. VASÁRNAP , Rafael, Florencia
21 H	Gonzága Szent Alajos, Lujza, Lella
22 K	Nolai Szent Paulinus, Fisher Szent János, Morus Szent Tamás, Paulina
23 Sz	Zoltán, Etel
24 Cs	KERESZTELŐ SZENT JÁNOS SZÜLETÉSE , Iván, Levente
25 P	Vilmos, Vilma, Viola
26 Sz	Alexandriai Szent Cirill, János, Pál
27 V	ÉVKÖZI 13. VASÁRNAP , László, Sámson, Ulászló
28 H	Szent Iréneusz, Irén, Loretta, Levente
29 K	SZENT PÉTER ÉS SZENT PÁL APOSTOLOK
30 Sz	A római egyház első vértanú, Pál

PAPOK ÉVE

10

JÚLIUS	
1 Cs	Tihamér, Áron, Annamária
2 P	Szűz Mária látogatása Erzsébet-nél (Sarlós Boldogasszony), Ottó
3 Sz	Szent Tamás apostol, Kornél, Soma
4 V	ÉVKÖZI 14. VASÁRNAP, Izabella, Ulrik
5 H	Zaccaria Szent Antal Mária, Emese, Sarolta, Filoména
6 K	Goretti Szent Mária, Csaba, Tilda, Izajás
7 Sz	Apollónia, Villibald
8 Cs	Edgár, Jenő, Ellák
9 P	Zhao Rong Szent Agoston és társai, Lukrécia, Hajna, Vera, Koppány
10 Sz	Amália, Alma
11 V	ÉVKÖZI 15. VASÁRNAP, Nóra, Lili, Olga
12 H	Izabella, Nelli, Dalma
13 K	Szent Henrik, Jenő, Ermeszta
14 Sz	Lellisi Szent Kamill, Őrs, Zalán
15 Cs	Szent Bonaventura, Henrik, Egon, Roland
16 P	Kármel-hegyi Boldogasszony, Valter
17 Sz	Szent Zoárd-András és Benedek, Endre, Elek, Sarolta
18 V	ÉVKÖZI 16. VASÁRNAP, Frigyes, Arnold, Milán
19 H	Emília, Arany, Stella, Arzén
20 K	Szent Apollinaris, Illés, Margarita, Marina
21 Sz	Brindisi Szent Lőrinc, Dániel, Daniella
22 Cs	Szent Mária Magdolna, Magdaléna
23 P	Szent Brigitta, Lenke
24 Sz	Árpád-házi Szent Kinga, Krisztina, Kincsó
25 V	ÉVKÖZI 17. VASÁRNAP, Kristóf, Jakab
26 H	Szent Joakim és Szent Anna, Anikó, Anita
27 K	Szent Charbel Maklauf, Olga, Árvácska, Liliána
28 Sz	Győző, Szabolcs, Viktor
29 Cs	Szent Márta, Flóra, Beatrix, Virág
30 P	Aranyszavú Szent Péter, Judit, Xénia
31 Sz	Loyolai Szent Ignác, Heléna, Oszkár

AUGUSZTUS	
1 V	ÉVKÖZI 18. VASÁRNAP, Boglárka
2 H	Vercelli Szent Őrséb, Szent Eymard Julián Péter, Lehel
3 K	Hermína, Ágost, Nikodémusz
4 Sz	Vianney Szent János, Domonkos, Dominika
5 Cs	Havas Boldogasszony, Emőd, Krisztina
6 P	Urunkiszérváltása, Berta, Bettina
7 Sz	Szent II. Szixtus pápa és társai, Szent Kajétán, Ibolya, Donát
8 V	ÉVKÖZI 19. VASÁRNAP, László, Eszmeralda
9 H	Szent Teréz Benedikta (Edith Stein), Emőd, Román
10 K	Szent Lőrinc, Csilla
11 Sz	Assisi Szent Klára, Zsuzsanna, Tibor
12 Cs	Chantal Szent Johanna Franciska, Klára, Diána
13 P	Boldog XI. Ince pápa, Ipoly, Ibolya
14 Sz	Szent Maximilian Mária Kolbe, Marcell
15 V	SZŰZ MÁRIA MENNYBEVÉTELE (NAGYBOLDOGASSZONY), Szent Ponciánusz pápa és Szent Hippolitusz, Ábrahám, Rókus, Szeréna
16 H	Jácint, Arika, Réka
17 K	Jácint, Arika, Réka
18 Sz	Eudes Szent János, Ilona, Rajnald
19 Cs	Szent Bernát, Huba
20 P	SVENT ISTVÁN KIRÁLY, Vajk, Sámuel, Stefánia
21 Sz	Szent X. Piusz pápa, Grácia, Hajna, Sámuel
22 V	ÉVKÖZI 21. VASÁRNAP, Boglárka, Menyhért, Mirjam
23 H	Limai Szent Róza, Róza, Bence
24 K	Szent Bertalan apostol, Aliz, Detre
25 Sz	Szent Lajos király, Kalazanci Szent József, Patrícia
26 Cs	Izso, Natália, Tália
27 P	Szent Mónika, Gáspár, Cézár
28 Sz	Szent Agoston, Hermína, Elmár
29 V	ÉVKÖZI 22. VASÁRNAP, Beatrix, Szabina
30 H	Róza, Letícia
31 K	Erika, Arisztid, Bella

SEPTEMBER	
1 Sz	Artúr, Egyed, Tamara, Egon
2 Cs	István, Ingrid, Renáta, Dorina
3 P	Nagy Szent Gergely, Hilda
4 Sz	Rozália, Róza, Ida
5 V	ÉVKÖZI 23. VASÁRNAP, Viktor, Lőrinc, Ofélia
6 H	Zakariás, Beáta, Zakaria
7 K	A kassai vértanúk: Szent Márk, Szent István és Szent Menyhért, Regina
8 Sz	Szűz Mária születése (Kisboldogasszony), Mária, Adrienn
9 Cs	Claver Szent Péter, Ádám, Szeergiusz
10 P	Tolentínói Szent Miklós, Nikolett, Hunor
11 Sz	Teodóra, Igor, Jácint
12 V	ÉVKÖZI 24. VASÁRNAP, Mária, Irma
13 H	Aranyszavú Szent János, Krizosztom, Kornél
14 K	A Szent Kereszt felmagasztalása, Szeréna, Ilma, Rozita, Roxána
15 Sz	A fájdalmas Szűzanya, Enikő, Doloróza, Melitta
16 Cs	Szent Kornél pápa és Szent Ciprián, Edit, Kamélia
17 P	Bellarmin Szent Róbert, Zsófia, Lambert
18 Sz	Kupertinói Szent József, Diána
19 V	ÉVKÖZI 25. VASÁRNAP, Szabolcs, Vilhelmina
20 H	Koreai vértanúk, Friderika, Filippe
21 K	Szent Máté apostol, Ifigénia, Jónás, Maura, Mirella
22 Sz	Villanóvai Szent Tamás, Móric
23 Cs	Pietrelcinai Szent Pio, Tekla, Livia
24 P	Szent Gellért püspök, Mercédesz, Gerda
25 Sz	Eufrozina, Kleofás, Kende
26 V	ÉVKÖZI 26. VASÁRNAP, Szentírás vasárnapja, Justina, Kozima
27 H	Pál Szent Vince, Adalbert, Karola
28 K	Szent Vencel, Ruiz Szent Lőrinc és társai, Salamon
29 Sz	Szent Mihály, Szent Gábor és Szent Rafael főangyalok
30 Cs	Szent Jeromos, Őrs, Honória

OKTÓBER	
1 P	Lisieux-i Szent Teréz, Remig, Malvin
2 Sz	Szent Őrőangyalok, Petra, Őrs
3 V	ÉVKÖZI 27. VASÁRNAP, Helga, Evald
4 H	Assisi Szent Ferenc, Aranka, Hajnalka
5 K	Aurél, Attila, Flávia
6 Sz	Szent Brúnó, Renáta
7 Cs	Rózsafüzér királynője, Amália
8 P	Szent Dóna, Leonardi Szent János, Ábrahám
9 Sz	ÉVKÖZI 28. VASÁRNAP, Gedeon
10 H	Boldog XXIII. János pápa, Brigitta, Gitta, Etel
11 K	Mikes, Miksa
12 Sz	Kálmán, Ede, Edvárd
13 Cs	Szent I. Kallixtus pápa, Helén, Alán
14 P	Avilai Szent Teréz, Auróra, Aranka
15 Sz	Szent Hedvig, Alacoque Szent Margit, Lehel, Gál
16 Cs	ÉVKÖZI 29. VASÁRNAP, Missziós vasárnap, Rudolf, Rezső, Hedvig
17 V	Szent Lukács evangélista, Jusztusz
18 H	De Brébeuf Szent János és Jogues Szent Izáks és társai, Keresztes Szent Pál, Nándor
19 K	Vendel, Vitalisz
20 Sz	Orsolya, Zsolt, Solt, Celina
21 Cs	Előd, Kornélia, Korinna
22 P	NEMZETI ÜNNEP, Kapisztrán
23 Sz	ÉVKÖZI 30. VASÁRNAP, Salamon, Gilbert
24 V	Pécsi Szent Mór, Blanka, Krizanta, Bianka
25 H	Dömötör, Amand, Evariszt
26 K	Szabina, Antonietta
27 Sz	Szent Simon és Szent Júdás Tádé apostolok, Alfréd, Szimonetta
28 Cs	Nárcisz, Melinda
29 P	Alfonz, Stefánia
30 Sz	ÉVKÖZI 31. VASÁRNAP, Farkas, Rodrigo

NOVEMBER	
1 H	MINDENSZENTEK ÜNNEPE, Marianna
2 K	Halottak napja, Achilles, Tóbiás
3 Sz	Poros Szent Márton, Győző, Szilvia
4 Cs	Borromeo Szent Károly, Karola, Karolina
5 P	Szent Imre herceg, Filótea, Tétény
6 Sz	Lénárd, Leonardo
7 V	ÉVKÖZI 32. VASÁRNAP, Rezső, Csongor, Engelbert
8 H	Zsombor, Kál, Kolos
9 K	A lateráni bazilika felszentelése, Tivadar
10 Sz	Nagy Szent Leó, Réka
11 Cs	TOURS-I SZENT MÁRTON, AZ EGYHÁZMEGVE VEDŐSZENTJE, Atád, Tódor
12 P	Szent Jozafát, Asztrik, Jónás, Renátó
13 Sz	Magyar szentek és boldogok, Szilvia
14 V	ÉVKÖZI 33. VASÁRNAP, Aliz, Huba, Vanda
15 H	Nagy Szent Albert, Lipót, Richard
16 K	Skóciai Szent Margit, Ödön, Ottmár
17 Sz	Nagy Szent Gertrúd, Hilda, Hortenzia, Gergő
18 Cs	A Szent Péter- és Szent Pál-bazilikák felszentelése, Jenő, Noé
19 P	Árpád-házi Szent Erzsébet, Zsóka
20 Sz	Jolán, Bódog, Bulcsú
21 V	KRISZTUS, A MINDENSÉG KIRÁLYA, Olivér
22 H	Szent Cecilia, Cicelle, Célia
23 K	Szent Kelemen pápa, Szent Kolumbán, Kelemen, Klementina
24 Sz	Vietnámi vértanúk, Emma, Flóra, Virág
25 Cs	Alexandriai Szent Katalin, Liza, Katinka
26 P	Virág, Konrád, Leonarda
27 Sz	Amina, Virgil, Virginia
28 V	ADVENT 1. VASÁRNAPJA, Stefánia
29 H	Ilima, Taksony, Filoména
30 K	Szent András apostol, Andrea, Andor

DECEMBER	
1 Sz	Elza, Blanka, Natasa
2 Cs	Melinda, Aurélla, Vivien
3 P	Xavéri Szent Ferenc, Olívia
4 Sz	Damaszkuszi Szent János, Borbála, Barbara
5 V	ADVENT 2. VASÁRNAPJA, Vilma, Csaba, Sába, Sebő
6 H	Szent Miklós, Leontina, Gyopárka
7 K	Szent Ambrus, Ambrózia, Agaton
8 Sz	A BOLDGÓSÁGOS SZŰZ MÁRIA SZEPLŐTELEN FOGANTATÁSA, Mária Immakulata, Emőke
9 Cs	Szent Juan Diego, Natália, Filótea, Valéria
10 P	Judit, Livia
11 Sz	Szent I. Damazus pápa, Árpád
12 V	ADVENT 3. VASÁRNAPJA, Gabriella, Fáni
13 H	Szent Lúcia, Luca, Otília
14 K	Keresztes Szent János, Szilárda, Bertold
15 Sz	Valér, Detre
16 Cs	Etelka, Aletta
17 P	Lázár, Olimpia
18 Sz	Augasztin, Graciella
19 V	ADVENT 4. VASÁRNAPJA, Viola, Orbán, Oros
20 H	Teofil, Liberátusz
21 K	Kanizsusz Szent Péter, Petra, Tamás
22 Sz	Zénó, Jutta, Xavéria
23 Cs	Kety Szent János, Viktória
24 P	Ádám, Éva, Adél
25 Sz	KARÁCSONY, JÉZUS KRISZTUS SZÜLETÉSE, Anasztázia, Karácson, Eugénia
26 V	A SZENT CSALÁD: JÉZUS, MÁRIA ÉS JÓZSEF, István, Előd
27 H	Szent János apostol és evangélista, Teodor, Fabiola
28 K	Aprószentek, Apród, Kamilla
29 Sz	Becket Szent Tamás, Bökény, Dávid, Tamara
30 Cs	Hermína, Hunor
31 P	Szent I. Szilveszter pápa, Ajándék, Donata

A MAGYAR KATOLIKUS PÜSPÖKI KONFERENCIA ELNÖKÉNEK KÖZLEMÉNYE

Mivel a tömegtrájkoztatási eszközökben sokkoló hírek jelentek meg egy magyarországi templom sztriptízbárrá alakításáról, melyről állítólag Gianfranco Ravasi érsek, a Kultúra Pápai Tanácsának elnöke nyilatkozott volna, felvettük a kapcsolatot az Apostoli Szent-székkal, minthogy hazánkban ilyen esetről egyáltalán nem volt tudomásunk.

Ravasi érsek úr hivatalosan közölte, hogy újságírói pontatlanságról van szó, ő az esettel nem Magyarországon, hanem egy másik kelet-európai országban találkozott. Ott sem az Egyház fordította ilyen célra templomát, hanem a korábban államosított vagy más módon világi kézre került templomok egyikében fordult elő ilyen eset. Hozzáfűzte, hogy a kérdés abban az összefüggésben merült fel, hogy a kommunista rendszer idején tömegesen pusztították el az egyházi kulturális javakat, műemlék épületeket, könyvtárakat, vallásos tárgyú műalkotásokat.

Ezeknek az értékeknek a számbavétele, megóvása és méltó bemutatása népeink azonosságát, önbecsülését, kulturális felemelkedését szolgálja. Az istentisztelettel és a hittel közvetlenül kapcsolatos műalkotások pedig éppen a képi kultúra mai korszakában hitünk továbbadásának hatékony eszközei.

Budapest, 2009. november 27.

BETILTOTTÁK A KERESZTET AZ OLASZ ISKOLÁKBAN

Mostantól nem lehet keresztet akasztani a falra az olasz iskolákban, mert sérti az emberi jogokat, a szabad vallásválasztást – jelentette ki az Európai Emberi Jogi Bíróság – írja a BBC.com.

A Vatikánt sokkolta a hír, „helytelennek, rövidlátónak és jogtalanoknak” nevezték az intézkedést. Egy politikus szégyenletesnek tartotta és Olaszország katolikus hagyományaira hivatkozott.

A változtatást egy olasz anya, Soile Lautsi kezdeményezte, aki „világi nevelést” szeretne adni gyermekének. 5 000 euró kártérítést követel azért, mert a fia olyan iskolába járt, ahol feszület lógott a falon.

„El kellene gondolkodni azon, hogy a jelen Európai Uniónak vajon mennyi köze van az Adenauer, Schuman, De Gasperi által megálmodott közösséghez, az egyenrangú nemzetek szövetségéhez, ahol érték a család, a szabadság, a béke, a szolidaritás, a keresztény-zsidó kultúra, s ahol az emberi jogok sem maradhatnak ki a felsorolásból.

Nélküle ma beszélni sem tudnánk

KAZINCZY ÉS A NYELVÚJÍTÁS

„Jót s jól! Ebben áll a nagy titok.”

Kazinczy Ferenc (1759-1831) alkotott ugyan szép-írói műveket is, de ilyen minőségben nem tartozik a legkiválóbbak közé. Annál jelentősebb irodalom-szervezői és nyelvművelői munkássága.

Nem kevés emberi megpróbáltatása ellenére lapszerkesztőként, kritikusként, műfordítóként, vagy mint az anyanyelvi oktatás és a színház ügyének harcosa tudott küzdeni a nemzet felemelkedéséért. Ennek zálogát anyanyelvünk szókincsének bővítésében, „kicsiszolásában” látta. Abban, hogy a magyar nyelv alkalmas legyen a művészetek és a tudomány minden fogalmának megnevezésére. Ezért a célért munkálkodott, így lett a klasszikus értelemben vett nyelvújítás vezéralakja. Neológus volt. 1811-ben megjelent *Tövisék és virágok* című verskötete több darabjával mintegy provokálta az ortológusokat, akiket a nyelv változásától rettegőknek tartott. Hirdette, hogy „egyedül a koholt nép nyelve nem változik többé: az élő népek nyelve minden nyomon változik s örökké fog változni.” Egy másik gondolata: „A neológus a nyelvet szükének s céljaira el nem készültnek találván, nem elégszik meg a szokottal, hanem mindazt, ami a beszédnek erőt s szépséget adhat, keresi, s elfogadja.” Az itt idézett gondolatok az „Orthológus és neológus nálunk és más nemzeteknél” (1819) című tanulmányából valók. Ebben a műben zárja le a maga részéről a nyelvújítási vitát. Benne elvi ellenfeleinek is megadja a tiszteletet, mint akik őszinte hazaszeretetből féltik nyelvünket, s a nyelvújítók hibáit sem hallgatja el. Gondolatai ma is helytállóak.

De hogyan is lehet „erőt s szépséget” adni nyelvünknek a nyelvújítók szerint? Új szók, új fordulatok, jobb mondat szerkesztés által.

Milyen módon hoztak létre új szavakat? Többféle eljárással. **Szóképzéssel:** pl. társalog, mereng, **szóelvonással:** pl. cikk a cikkelyből, cím a címerből, **összetétellel:** vérbő, higany (híg+ anyag), talaj (talp+alj). **Elavult szavak felújításával:** év, dísz, hon, lomb. **Nyelvjárási szavak „beemelésevel”** a köz- és irodalmi nyelvbe: barangol, bucka, cserkészik. **Idegen szavak fordításával, magyarosításával:** álláspont (a német Standpunkt-ból), légyott (a francia rendez-vous-ból). Hány szót alkottak összesen? Tízezer körülire becsülik számukat. Ebből körülbelül ezer ma is él. A nyelvújítási szavak nélkül ma beszélni sem tudnánk.

Hogy nem honosodtak meg ilyen szavak mint: dalabáj (fülemüle), szarvorrú (orrszarvú), tevepárduc (zsiráf), szemcső (látcső), emember (művelt ember), popont (kettőspont) s még jó néhány társuk? A szó életképességének mércéje a használat. Ezen a mércén nem állták meg a helyüket.

Nem véletlenül nevezték el a magyar nyelv évének az idei esztendőt éppen a „széphalmi remete” születésének 250. évfordulóján. Nem véletlen, hogy Széphalmon épült fel a Magyar Nyelv Múzeuma. Nem véletlenül viselik nyelvi versenyek és díjak Kazinczy nevét. A legutóbbi, 44. Kazinczy-versenyen Korzenszky Richárd OSB így biztatta hallgatóit: „Igazabb és emberibb emberré válva igazabbá és tisztábbá fog válni anyanyelvünk: nélküle nem tudtuk volna megismerni a világot.”

Bérces Mária Klára

MEGJELENT A KÉPMÁS-ZENEKAR ELSŐ CD-JE

Napjainkban az országot ellepi az igénytelen, olcsó szórákkoztatás. A Képmás-zenekar nagy hangsúlyt fektet a minőségre a zenében is. Ennek jegyében indították útnak akusztikus turnéjukat. Repertoárjukat az igényesség jellemzi a zenészek és a koncerteken megszólaló dalok tekintetében is. Ákos-, Zorán-, Sting-, Gávil testvérek- feldolgozásokat játszanak. Bolega Lászlót, a zenekar frontemberét kérdeztük:

– Mi történt a zenekar háza táján mostanában?

– Az elmúlt időszakban több, mint 20 előadást magába foglaló koncertsorozatot tudhatunk magunk mögött, melynek keretén belül Debrecenben két ízben játszottunk, felléptünk a Tolcsvai Borfesztiválon, a VII. Görög Katolikus Ifjúsági Zarándoklat záróakkordjaként Hajdúdorogon, Rohodon az ottani templom felújításáért szervezett előadáson, a Vidor Fesztiválon. A közelmúltban megtiszteltetésként ért, hogy a Mandala Dalszínház az 1956. október 23-a emlékére Magyar Hit, Magyar Szabadság címmel megrendezésre került gáláján együtt léphetem színpadra a társulattal és vendégművészekkel, Kalapács Józseffel, Varga Miklóssal és Vikidál Gyulával több teltházas előadáson is. Nemrégiben pedig a Szent Imre Katolikus Gimnáziumban tartottuk fergeteges hangulatú évadzáró koncertünket, hogy csak a legfontosabbakat említsem. És még korán sincs vége, ugyanis 2010-ben is sok helyszínen találkozhat a közönség a Képmással és megújult repertoárjával, hiszen az eddig megszokott lírikus dallamok mellett előtérbe kerülnek a pörgősebb, lendületebb számok is, valamint néhány saját szerzemény. Advent első hetében jelent meg első maxi CD-nk, melynek címe: Is-ten Báránya. Ebből kapott ízelítőt a nagyrészt közönség a már említett novemberi koncertünkön.

– Honnan jött az ötlet ennek a CD-nek az elkészítéséhez?

– A feldolgozások előadása közben egyre nagyobbá vált az igény saját szerzemények iránt is, mind a közönségben, mind bennem. Sok dallam született meg a fejemben, melyek most értek meg arra, hogy a közönség is hallhassa őket. Első maxink azért éppen egy mise-tétel öt verzióját tartalmazza, mert a zenekar legtöbb tagjának erős kötődése van az egyházhoz. Persze, ezzel párhuzamosan készülnek pop-számaink is.

– Említettem az igényességet a zenészek terén is. Kikkel dolgoztok az akusztikus turné során?

– A zongoristánk Dudics Péter, a basszusgitáron Halhóber Gábor játszik. A klasszikus gitárnál Horváth Sándor, a kongánál, ütőhangszereknél Kardos György. A ritmus-szekciót erősítik és vokáloznak a lányok: Krakomperger Ágnes, Márkus Barbara, Oláh Gréta. Solya Csaba elektromos gitárjátékával színesíti a számokat. Jómagam akusztikus gitáron játszom, és éneklek. Nagyobb koncertek alkalmával két vendégművésznünk is csatlakozik: Zabán László tamburázik és vokálozik, Papp György, a Mandala Dalszínház színésze pedig néhány dal erejéig énekel.

– Mik a jövőbeli terveitek?

– Ahogy már említettem, tavasszal folytatjuk a turnénkat. Sok új helyszínrre fogunk ellátogatni, és több olyan településre is, ahol már láthattak bennünket. A maxi cd-nk előhírnöke volt egy teljes mise-anyagot tartalmazó albumnak, valamint teljes erőbedobással készülünk egy saját pop-anyag kiadására is, amelyből az előttünk álló évadban egyet-kettőt már hallhat a közönség.

KATEKÉTIKAI IRÁNYMUTATÓK – IV. RÉSZ.

Szakmai profizmus hitoktatóknak

Az adventi tevékeny várakozás, a hajnali roraték, a jócselekedetek ünnepi díszbe öltöztették már szívünket-lelkünket, hogy méltók lehessünk a Megváltó születésének fogadására. Azonban ezt a méltóságot – nekünk, az „örömhír továbbadói” – úgyis meg kell szerezniünk, hogy a hitre nevelés küldetését tőlünk telhetően a legjobbra való törekvéssel érjük el. Ezekben a kegyelme hozó időkben nem szabad egy percre sem elfeledniünk, hogy csakis olyan hittanórákkal kell ’megajándékozunk’ a hittanosainkat, amelyek megállják a helyüket a szakmai profizmus berkeiben is. Az alábbi útmutatókat az ünnepek elmúltával majd célszerű ’átcsemegézni’, hogy ezek segítségével próbáljunk tanítani. Mit is jelent ez a szakmai profizmus az órataratásban?

- 1. A tantárgy, a témakör, illetve a foglalkozások célrendszerének világos kidolgozását.**
Tisztázniunk kell a nevelési, oktatási célokat, valamint a diákokkal szembeni elvárásokat.
- 2. A célok eléréséhez szükséges tartalmak, módszerek kiválasztását és elrendezését.**
A tananyag elemzése a célok meghatározása szempontjából.
- 3. Az előzetes tudás-szintek megállapítását.**
+ előzetes tudás,
+ előzetes képesség,
+ előzetes neveltségi szintjének megállapítása
- 4. A szervezeti keretek, munkaformák meghatározását.**
Szervezeti keretek lehetnek: osztály és tanóra-rendszer vagy templomlátogatás vagy kézműves foglalkozás, stb.

Munkaformák lehetnek:

- + frontális osztálymunka,
  - + csoportmunka,
  - + páros munka,
  - + részben egyénre szabott munka,
  - + teljesen egyénre szabott munka
- Mostanság nagy előnyt élvez a csoportmunka alkalmazása.
- 5. A módszerek megválasztását. (erről már részletesen is esett szó...)**
Az előzőekkel összefüggésben az egyes konkrét eljárások (szóbeli ismeretközlés, bemutatás, közös tanári, tanulói, illetve az önálló tanulói módszerek) meghatározását, illetve optimalizálását kell megvalósítani.
  - 6. Az eszközrendszer megválasztását.**
A tanár és a tanulók bemutató, kísérleti, gyakorló, audiovizuális és nyomtatott, valamint egyéb eszközeinek meghatározása, kidolgozása, pl.: audiovizuális információhordozók (film, videó) kiválasztása, írásvetítő ábrák, diaképek, feladatlapok, számítógépes programok kidolgozása.
  - 7. A tananyag idő-elosztásának meghatározását.**
Az előzőek együttes figyelembevételével a rendelkezésre álló időkereten belül a tananyag feldolgozásának óratípusokra való lebontását, illetve az egyes foglalkozások didaktika-metodikai struktúrájának meghatározását jelenti.
  - 8. A visszacsatolást.**
A visszacsatolással az ismeretek elsajátításának irányítását tudjuk megoldani, illetve ez a tanuló számára a formáló, segítő ellenőrzés, értékelés funkcióját tölti be.

9. A tanítás-tanulás folyamatát.

A tervezés eredményének tematikus terv, foglalkozási óravázlat formájában való dokumentálását jelenti.

10. A témazáró tudásszint mérését.

A tanulók minősítését oldja meg a célkitűzések elérésének mértékében. Ezt is lehet külföldre, akár még játékos vagy csoport- vagy teszt-feladatokkal is kivitelezni.

11. Az értékelést.

Az értékelés egyben a tanárt is értékeli, ezt ne feledjük el! A következtetések levonása és a további teendők megfogalmazása egyben a jobbultat, a tökéletes tanítás felé való irányulást is jelenti.

Kegyelmekben gazdag, békés ünnepet kívánok!

Berkiné Oláh Ilona

Karácsonyi hitvallás

*Hiszem, hogy a Gyermeke Jézus Isten az Istentől és Világ a Világosságtól.
Hiszem, hogy Ő az, Akit a próféták megjövendöltek, Aki a Szentlélek által megtestesült Szűz Máriában, az Isten világosságára és szépségére legnyitottabb teremtményben.
Hiszem, hogy Betlehemben a szegény éjjeli menedékhelyen a világ Megváltója vett lakást az emberek között.
Hiszem, hogy a sivár, kemény jászol már a keresztfát hirdeti,
az angyalok és pásztorok örömeiben pedig már föltámadásának örömmünnepe sugárzik.*

HITTANYA

KARÁCSONYI TOTÓ 10 ÉS 14 ÉV KÖZÖTTIEKNEK

- 1. Elközelgett a Megváltó érkezésének ideje. Isten elküldte az utolsó prófétát, aki már nemcsak jövendölt Jézus eljövételéről, hanem találkozott is vele. Ez a próféta volt:**
1. Zakariás
2. Izajás
x. Keresztelő János
- 2. Jézus születését Gábor főangyal adta hírül Máriának. Hol tudta meg Mária az örömhírt?**
1. Jeruzsálemben
2. Názáretben
x. Betlehemben
- 3. Jézus a népszámlálás alatt született. Melyik uralkodó rendelte el a népszámlálást?**
1. Augustuszus rendelte el, hogy írják össze a földkerekséget
2. Tibériusz, uralkodásának 15. évében
x. Heródes rendelte el a gyermek-mészárlás előtt
- 4. „Ne féljete, mert nagy örömet adok tudtul nektek, és majd az egész népek. Ma megszületett a Megváltó.” Kiknek adta hírül az angyal e szavakkal a Megváltó születését?**
1. A napkeleti bölcseknek
2. A pásztoroknak
x. A többi angyalnak
- 5. A Kisdedet először köszöntötték:**
1. Az egyszerű pásztorok
2. Agg Simeon
x. A napkeleti bölcsek
- 6. A napkeleti bölcsek, amikor Jézust köszöntötték, aranyat, tömjént és mirhát vittek ajándékkul. Mi a tömjént?**

- 1. Nemesfém**
- 2. Különleges keleti csemege**
- x. Fehéres-sárgás színű gyanta, füstölőgötrésével áraszt jó illatot**
- 7. „Dicsőség a magasságban Istennek és a Földön béke az Istennek tetsző embereknek”. Kik imádkoztak így?**
1. Az angyalok serege
2. A pásztorok
x. A napkeleti bölcsek
- 8. Hol született Jézus?**
1. Betlehemben, József rokonainál
2. Betlehemben egy istállóban
x. Názáretben
- 9. Heródes féltette a hatalmát Jézustól, ezért a két éven aluli fiúkat megölette. Rájuk emlékezünk december 28-án. Hogy nevezzük őket?**
1. Aprószenteknek
2. Mindenszenteknek
x. Mind vagy Mindenszenteknek
- 10. Heródes haragja elől a Szentcsalád elmene-kült. Hova menekültek?**
1. Erzsébethez és Zakariához
2. Egyiptomba
x. Názáretbe
- 11. A Karácsony ünnepe:**
1. December 24
2. December 26
x. December 25
- 12. Jézus születése után a nyolcadik napon volt a névadás ünnepe. A Jézus név értelme:**

- 1. Megváltó**
- 2. Felkent**
- x. Előhírnök**

13. Születése után negyven

nappal Jézus bemutaták a templomban.

Ekkor jelen volt két idős ember is:

- 1. Zakariás és Erzsébet**
- 2. Ábrahám és Sára**
- x. Agg Simeon és Anna**

13 + 1. Nyelvhasználatunkban ismert kifejezés a Kiskarácsony és Nagykarácsony. A Nagykarácsony elnevezés magát a Karácsony ünnepet jelenti. Melyik ünnep a Kiskarácsony?

- 1. Újév**
- 2. December 25**
- x. December 6**

(Forrás: Új Ember 2000. december 24-31., készítette: W. Vámos Lídia)

A beküldési cím változatlan:

Tamaskovicsné Tóth Otília
4400 Nyíregyháza,
Lengyel u. 5.

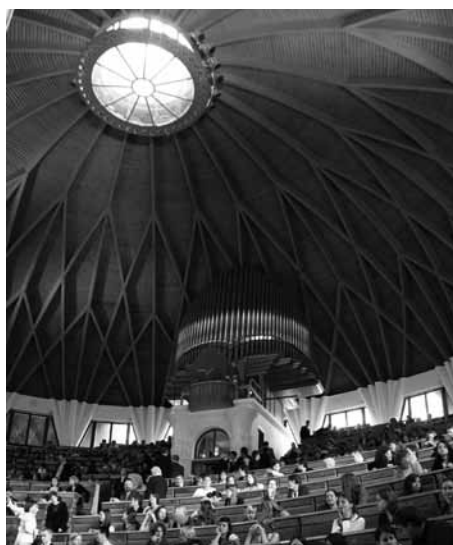
Kedves Gyerekek!

Köszönjük, hogy ebben az évben is velünk tartotatok! Hálás szívvel gondolunk azokra is, akik a Jóisten kegyelméből segítségünkre voltak az előkészületekben, a szervezésben.

Minden kedves Örömhír Gyermekklub tagnak és családjának áldott, boldog karácsonyt kívánunk!

375 ÉVES A PÁZMÁNY PÉTER KATOLIKUS EGYETEM

Magyarországon a máig folyamatosan működő egyetemek és főiskolák közül a legrégebb az 1635-ben Pázmány Péter esztergomi bíboros-érsek által Nagyszombatban alapított egyetem. Az egyetem ünneplés megnyitására 1635. november 13-án került sor, és 1667-ig csupán két karral rendelkezett: a Teológiai (Hittudományi) és a Filozófiai (Bölcsészeti) Fakultással. Csak 1667-ben csatlakozott hozzájuk a Jogtudományi Kar, amely 1769-ben kiegészült az Orvostudományi Fakultással is. Az egyetemet 1777-ban Nagyszombatból Budára költöztették, mivel az Egyetem az 1770-es évek folyamán állami (királyi) kezelésbe került, nem lehetett a maga egészében katolikus szelvényben működtetni. Ezért újra meg újra felmerült annak gondolata, hogy a Hittudományi Kar leválasztásával vagy attól függetlenül új alapítással katolikus egyetemet hozzanak létre. Amikor 1950-ben a Hittudományi Kart állami intézkedéssel leválasztották a pesti egyetemről, a Magyar Katolikus Püspöki Kar a leválasztott Hittudományi Kart Római Katolikus Központi Hittudományi Akadémia néven újrászervezte. 1991. decemberében a Magyar Katolikus Püspöki Kar hivatalosan kezdeményezte az Apostoli Szentszéknél az alapítandó katolikus egyetem előzetes engedélyeztetését. Ennek eredményeként jöhetett létre az MKPK 1992. január 30-án kelt rendelkezésével a Budapesten működő Római Katolikus Hittudományi Kar mellett új egyetemi karként a Bölcsészettudományi Kar, azaz egyúttal a Pázmány Péter Katolikus Egyetem. Ezután 1995.

április 3-án a Püspöki Konferencia megalapította a Jog- és Államtudományi, 1998 júniusában pedig az Információs Technológiai Kart. 2008. január 1-jén a Vitéz János Kar csatlakozott Egyetemünkhöz. Mindközben az Apostoli Szentszék 1996. november 30-án fakultási jogú Kánonjogi Posztgraduális Intézetet alapított Intézményünkben. Az 1635-ben útjára indult egyetem az Apostoli Szentszék 1999. március 25-én kelt határozatával nyerte el a szentszéki alapítású státuszt.

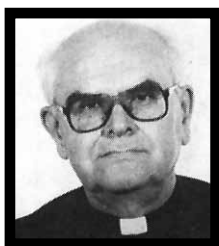
A 2010-ben 375. születésnapját ünneplő régi – új egyetem kiemelkedő szereplője nemcsak a hazai felsőoktatásnak,

hanem regionálisan és széles nemzetközi tudományos környezetben is elismert és kitüntetett helyet foglal el, köszönhetően az intézményünkben folyó magas szintű oktató és kutató munkának. Hiszünk abban, hogy ennek a szilárd erkölcsi és tudományos alapokon álló minőségi munkának van jövője a 21. századi társadalomban. Éppen ezért örömmel ajánljuk mindenki figyelmébe jubiláló egyetemünk egyes karain folyó alap- (BA, BSc), mester- (MA, MSc), és osztatlan egyetemi szintű képzéseinket, doktori iskoláink (PhD képzéseink) műhelymunkáját, melyekben hallgatóink a legmodernebb ismereteket tudják elsajátítani saját maguk és társadalmunk javára.

Kérjük, látogassa meg honlapunkat és tájékozódjon képzéseinkről!

www.ppke.hu
PPKE titkárság

ELMENT A „SZATMÁRI NAGY ÖREG” TIRCSI ISTVÁN ATYA

2009. november 15-én reggel fél kilenckor Tircsi István Szűz Máriáról nevezett cégény-monostori c. apát, c. kanonok, c. esperes, a fehérgyarmati, kölcsei, és jánkajmajtisi egyházközségek nyugalmazott plébánosa életének 85., áldozópapságának 60. évében visszaadta lelkét a Teremtőnek. Hosszan tartó betegségét végtelen nyugalommal, Istenbe és az emberekbe vetett szeretettel és mosollyal az arcán viselte.

1924. december 4-én született Zajtán, mélyen vallásos családban. 12 éves korában elkerült otthonról. Bejárta Budapest, Kalocsa és Szatmárnémeti iskoláit, utóbbi helyen már kispapként. 1944. szeptember 16-án Szatmárnémetiben a Szatmári Római Katolikus Püspökség papi szemináriumának pincéjében kialakított óvóhelyet bombatámadás érte. Isten kegyelméből egyedül ő maradt életben. Ekkor másod-

szor született meg. „Tőlem balra lángot láttam felcsapni, és láttam egy pillanatra a pince falát megrepedni” – emlékezett rá vissza Tircsi István. Három nap múlva találtak rá. Az édesapja hazahozta. A vonaton az utasok a bombázásról beszélgettek, és az életben maradt kispapról, arról, hogy annyira összeégett, hogy soha nem lesz belőle ember. Ő erre rácaffolt.

1950. április 16-án Budapesten pappá szentelték. 11 évig volt káplán: előbb Zajtán (1950-51), majd Vásárosnaményban (1951-52), Mérken (1952-53), majd 4-4 évig Fehérgyarmaton (1953-57) és Jánkajmajtison (1957-61). 1961-ben Kölcseire került lelkészként, ahonnan biciklivel visszajárt Jánkajmajtisra misézni. 1974-től Szatmárcseke, majd 1977-től Fehérgyarmat plébánosa. Ugyanebben az évben Kölcset és Szatmárcsekét Fehérgyarmathoz csatolta az egyház. 1988-93 között Csengerben is misézett.

1975-ben c. esperes lett, 1995-ben c. kanonok, 1999-ben c. apát. De címei nem jelentettek neki semmit. Ahogy a virrasztással egybekötött gyászmisén, Ft. Heidelsperger István esperes a

kölcsei kápolnában elmondta, egy volt fontos a számára: „Pap vagy te mindörökké, Melkizedeek rendje szerint.”

A kölcsei temetőben helyezték örök nyugalomra 2009. november 19-én a fehérgyarmati plébániatemplomban bemutatott engesztelő szentmisét követően.

Az egyházmegye papjai számára ő volt az etalon. Ahogy Ft. Varga János főesperes elmondta, életében megvalósította Scheffler János fő gondolatát: Isten szolgái legyenek hűségesek a kevesben is, egymással pedig legyenek testvéri szeretetben.

Egyházközségei – tiszteletük jeleként – szeretnének egy kiadványt megjelentetni róla, amelyhez kérjük minden egyházi és világi ember segítségét, aki ismerte és szeretete, hogy osszon meg velük egy, az atyával kapcsolatos történetet és/vagy fotót. A történeteket és a fotókat a fehérgyarmati egyházközség email-címére várják: romaikatolikusfy@lajt.hu.

Dr. Kádár Brigitta

NYELV, IGÉNYESSÉG, PONTOSSÁG

Egyházközségi kommunikációs felelősök találkoztak Debrecenben

„Ha valaki nyelvvel nem vétkezik, az tökéletes férfi, az képes egész testét is megfékezni. Ha ugyanis a lovak szájába zablát teszünk, hogy engedelmeskedjenek, akkor egész testüket irányíthatjuk...” (Jak 3, 1-11)

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye területén működő egyházközségi kommunikációs felelősök ez évi találkozóját rendeztük meg november 7-én Debrecenben a Szent József Gimnáziumban. Ez a csoport 2005-ben alakult azzal a céllal, hogy a központi és az egyházmegyei sajtóirodából érkező, egyházunkról szóló nyilatkozatokat, sajtóhíreket megismerjék, és ezek birtokában hírleveleikkel tájékoztassák egyházközségük híveit, valamint ötleteikkel, szervezési munkájukkal kapcsolódjanak be a hívek kommunikációs életébe. A megfelelő tájékozottság segít abban, hogy a keresztyén értékek védelmében meg tudjuk fogalmazni véleményünket, adott esetben tudatos, átgondolt döntéseket tudjunk hozni. Az olvasás háttérbe szorult, a világi média pedig elveszítette az emberek bizalmát, mivel „második valóságot” teremt, és sok esetben az erkölcsi értékek közvetítésére nem képes, mert politikai csatározások színterévé vált. Kiseb településeken nagy számban vannak azok a háztartások, ahol csak az „alap” (M1, M2, RTL, TV2) televíziós csatornák foghatók. Munkánkkal sokat tehetünk egyházunkért. A munkatársakkal évente találkozunk, újragondoljuk a feladatainkat, és megosztjuk egymással a helyi közösségekben elért eredményeket.

Nagyobb településeken több kisközségi munkálkodik, így arra is van példa, hogy a helyi kommunikációs munkatárs saját egyházközségi hálózatot hozott létre, ahol egy-egy közösségi tag beszámol az ott folyó tevékenységről.

„Azokra, akik újságokat írnak, hírleveleket fogalmaznak meg, minden egyes alkalommal a nyelv

Dr. Kádár Brigitta

használata, a nyelvvel való bánás felelőssége háru” - fogalmazott Gulyás Imre költő, újságíró, aki „Nyelv, igényesség, pontosság” címmel tartott előadást. Kazinczy Ferenc nyelvújító születésének a 250. évfordulója alkalmából ezt az évet a magyar nyelv évének nyilvánították. Ehhez is kapcsolódva Gulyás Imre újságíró felhívta az újságírásban jártas munkatársak figyelmét a magyar nyelv szabályainak ismeretére, helytelen használatának veszélyeire, az írott sajtóban megjelent konkrét példákkal szemléltetve.

Ezen a napon dr. Kádár Brigitta fehérgyarmati kommunikációs munkatárs saját egyházközségi munkájáról tartott beszámolót. Véleménye szerint az elbúvárosodott médiumok között jelen kell lenniük az egyházközségi híreknek is. Majd utalt XVI. Benedek pápának a tömegtájékoztató világnapján kihirdetett felhívására, amelyben a Szentatya a fiatalok leglátogatottabb fórumát, az internetet az evangélium hirdetésének egyik lehetséges módszerül ajánlotta. Szatmári munkatársunk az egyházközségük híreivel rendszeresen tájékoztatja nemcsak a katolikus sajtót, hanem a megyei és a határon túli szatmári napilapot, a helyi sajtót, más felekezetek lapjait, internetes oldalakat, valamint rádiós csatornákat is. Kádár Brigitta mindezek mellett tevékenyen bekapcsolódik az egyházközségi programok szervezési, lebonyolítási munkájába is. Dicséretes, hogy a közelmúltban nyitották meg a Kelemen Didák Egyházközségi Könyvtárt, ezzel is az olvasásra buzdítva az embereket.

A találkozó kulturális programmal zárult. Orosz Lőrinc, a Szent Anna Székesegyház plébánosa bemutatta a templomot, majd ellátogattunk a Déri Múzeum legimpozánsabb és legismertebb Munkácsy Termébe, ahol dr. Keresztesné Várhelyi Ilona muzeológus, Munkácsy-kutató tartott tárlatvezetést.

Kovács Ágnes

KATOLIKUS KÖNYVTÁRT NYITOTTUNK FEHÉRGYARMATON

2009. szeptember 20-án ünnepélyes megnyitó keretében került sor a fehérgyarmati plébánia udvarán a Kelemen Didák Római Katolikus Könyvtár megnyitására. A Kelemen Didák névválasztással szeretnénk volna méltó módon megemlékezni egy olyan ferences szerzestéről, aki a reformáció idején nagyon sokat tett azért, hogy maradtak katolikus vallásúak Szatmárban. A reformáció utáni első fatemplomot ő építette Fehérgyarmaton. Dacolva a kor vallásos szellemével, a katolikus-gyűlölettel, templomokat épített iskolával, nevelőintézetekkel. Ápolta a beteget, még a pestisben szenvedőket is, koldult a szegényekért, mindent szétszórt a rászorulóknak között. Már életében „szent emberként” tisztelték.

A 19. században már szó volt a boldoggá avatásáról, de a század eszmeirányzatai elfojtották. 1939-ben a boldoggá avatási eljárása kapcsán összegyűjtött iratoknak egy német gyűjtőalbumban nyoma veszett. Ennek ellenére boldoggá avatása ma is folyamatban van.

A könyvtár alapításának ötlete a Maholnap Alapítvány Könyvtámasz pályázata alapján indult, amely során 350 000 Ft értékű könyvet nyertünk. Könyvtárunk mobilkönyvtárként is működik, azaz a fehérgyarmati egyházközséghez tartozó települések lakói számára is nyitva áll a könyvkölcsönzési lehetőség.

Nemcsak katolikus, hanem más vallású szer-

zők könyvei is megtalálhatók, emellett szépirodalmi könyvek, gyermekeknek mesekönyvek, az ifúságnak pedig nemcsak „kötelező irodalom”. Jelenleg állományunk több mint 1.200 könyvet számlál, de folyamatosan kapunk újabb könyvadományokat.

Szívesen fogadjunk el könyveket mindenkitől, aki segíteni szeretne célunk elérésében. Aki úgy érzi, hogy otthonában vannak felesleges könyvek, folyóiratok, amelyeket nem olvasnak, vagy a gyerekek már „kinőtték”, vagy egy dobozban porosodik, kérjük, küldje el könyvtárunknak a fehérgyarmati római katolikus plébánia címére.

Dr. Kádár Brigitta

SZENT PÁTER PIO TEMPLOMBÚCSÚ

2009. szeptember 23-án a Szent Páter Pio tiszteletére szentelt templom búcsúját tartották Nyírcsászárban, valamint megemlékeztek a templom felszentelésének 10. évfordulójáról. Év-ről-évre egyre jobban emelkedik a Szent Páter Pio templombúcsún résztvevők száma; határon innen és túlról: Kárpátaljáról, Szatmárnémetiből és Aradról jöttek most is csoportok. Ezt a templomot a Makrovilág Utazási Iroda is ismereti, így a iroda rendszerint autóbusszokkal hozza el zarándokait az ország más tájáról Nyírcsászárba. Pio atya tisztelői ragyogó napsütésben mondtak köszönetet és adtak hálát az Úrnak, és lélekben megerősödve tértek haza otthonukba.

Szöveg és fotó: Küzmös Enikő

8. éve már, hogy a laskodi Bibliakör tagjai a Szent Család-járást végzik a településen. Karácsony előtt, december 13-án, Luca napján kezdődik, és 10 napon át, minden este a közösség egy-egy tagja fogadja be imádkozás és énekek kíséretében a Szent Család képét.

Némethné Éva

A BAJBAN ISMERJÜK MEG AZ EMBERTÁRSAINKAT

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyei Karitás a június 7-én vihar és jégkárt szenvedett települések önkormányzataival és a helyi plébánosokkal, valamint a karitász-szervezetekkel együttműködve befejezte a Katolikus Karitás támogatásával nyújtott segélyprogramját. A leg-sürgősebben családonként 10 ezer forint egyszeri segélyt juttattunk el a legrászorultabbaknak - felekezeti hovatartozás nélkül. 300 család részesült a Katolikus Karitás 3 millió forintos katasztrófa-segélyéből a következő településeken:

Kótaj 60, Kemece 60, Nyírbogdány 65, Nyírtura 25, Nyírkarász 30, Székely 20, Berkesz 20, Demecser-Borzsova tanya 20 család. A segélyeket többnyire a polgármesteri hivatalok hivatalos helyiségeiben adtuk át a polgármesterek jelenlétében.

A jégkár-enyhítés következő lépéseként a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye gyűjtéséből származó 3 millió forint adományt juttattuk el a kárfelvételek alapján legjobban rászorultaknak. Kemece, Nyírbogdány és Nyírkarász lakóit tudtuk 50 ezer forinttal vagy ennél nagyobb összeggel támogatni. A Kelet Karitász Alapítvány gyűjtéséből közel 700 e Ft-tal segítettünk bajba jutott embertársainkon. Eddig a hír. A történet most kezdődik. Karitász igazgatóként felemelő élmény volt megtapasztalni a szabolcsi emberek Istenre hagyatkozását, kitartó szívósságát. Több helyen a plébános atyával együtt jártuk a települést. Az emberek többsége nem zúgolódott, hanem tette a dolgát. Ki kölcsönből, ki kapott vagy vett anyagból hozta helyre, amit természet tönkretett. Nem vette kedvüket a politika „ez a kár nem kár” értelmezése. Élni kell, lakni kell, az életünkben rendnek kell lenni. Többször elhangzott a károsultak ajkáról, hogy jó az Isten, mert egyszerű emberek adományából a bajban segítséghez juthattak. Örültek a 10 ezer forint segélynek, és megkönyyezték az 50 ezer forintos támogatást. Szinte kivétel nélkül hálát adtak az Istennek a kapott támogatásért. Jó volt segíteni, jó volt a szeretet szívszorogató útját járni. Jó volt megtapasztalni, hogy a plébános atyák ismerik híveiket, és a hívek szeretettel fordulnak az egyház felé. Ezt a megtapasztalást máshol nem szerezhettem volna meg. Sokadszor állapítottam meg, jó helyre születtem. Jó földbe gyökereztem. A költő szerint a „szív is e tájra esik”. Megköszönöm a Katolikus Karitásznak, Écsy Gábor igazgató úrnak, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye híveinek, Bosák Nándor megyéspüspök úrnak, a karitász-munkában együttműködő plébános atyáknak: Keresztes Lászlónak (Kótaj), P.Tóth Istvánnak (Kemece), Szűcs Józsefnek (Nyírbogdány és Székely), Takács Andrásnak (Demecser-Borzsova és Berkesz), Hasulyó Jánosnak (Nyírkarász) az adományokat, a segítő jó szándékot és az együtt végzett munkát. A polgármestereknek és a hivatalok segítőinek a pontos és lelkiismeretes munkát. Megtapasztalhattam a rászorultakkal együtt: a bajban van segítség!

Csak tudnunk kell: van kire számítanunk.

Gégény Béla, Karitász igazgató

EGYMÁSÉRT, EGYMÁSSAL

Összeült a 3. Országos SERRA-Találkozó

Ismét Budapesten, a Kassai-téri közösségi házban rendezték meg 2009. szeptember 28-án a 3. SERRA-Találkozót, amelyet azért hívtak össze, hogy a Papság éve (2009. június 19 – 2010. június 11.) kapcsán a papi hivatásokra irányítsák a figyelmet.

A találkozón minden SERRA-közösség képviselte magát, és egységesen arra az álláspont-ra jutottak, mennyire nehéz helyzetben van a SERRA-mozgalom Magyarországon. Ennek oka többek között, hogy nem nagyon tud eljutni a híre a hívekhez, és a papok is jórészt elzárkóznak a kezdeményezés elől. Pedig a mozgalom lényege: egymásért, egymással.

Amikor a hívek papért imádkoznak, hogy minél több fiatal fogadja el Isten meghívását erre a sajátos szolgálatra, valójában azért imádkoznak, hogy egyre több ember vállalja fel keresztény hitét, és élje meg a valódi szeretetközösséget: az a szét-húzás, gyűlölködés, erkölcstelenség, ami ma Ma-

gyarországot jellemzi, Isten kegyelme által szűn-jön meg, és változson át Magyarországot egy szeretetteljes, építő országgá. Ezért akar a SERRA-mozgalom több papot, s jó papot.

A mozgalom alapfeltétele a mindennapi imádság a papi hivatásokért, havonta egy szentmise és szentségimádás erre a szándékra.

Az imádság szövege így hangzik:

Istenünk, a bűnösök halálát Te nem kívánod, hanem új életre való megtérésre visszavárod, Égi Anyánknak, Szűz Máriának és jegyesének, Szent Józsefnek,

boldog Junipero Serra atyának, s minden szentnek közbenjárására

add, hogy egyre növekedjék Krisztus munkatársainak száma.

Legyenek, kik sokat tesznek egyházadért, s készek feláldozni

önmagukat a lelkekért, amíg élnek.

A mi Urunk, Jézus Krisztus által.

A SERRA-tagok jelmondata: „Imádkozni, hinni, megélni.” Azért imádkozunk, amit hiszünk, és úgy élünk, ahogy hiszünk.

Szeretnénk, ha minél több imacsoport jönne létre, ahol az emberek megtapasztalhatnák az imádság közös erejét.

Ruszki Gábor

fehérgyarmati plébános,

nemzetközi SERRA káplán

Magyar Katolikus Újságírók Szövetségének tagja

www.romaikatolikusfgy.5mp.eu

NAPPALI MELEGEDŐ DEBRECENBEN

Orosz Lőrinc, a debreceni Szent Anna Székesegyház plébánosa szeptember 22-én megáldotta a felújított debreceni Szent Anna Plébánia Karitász Nappali Melegedőjét.

A debreceni Karitász szervezet eddig is biztosította a napi háromszori étkezést, amelyből a reggelit a Szent Anna plébániától, a változatos és tartalmas ebédet a debreceni Barabás étteremtől kapták, a vacsora elkészítését pedig pályázati forrásokból oldották meg. A felújított helyiségnek köszönhetően még több szolgáltatással tudják segíteni az otthontalan emberek életét. Lehetőségük van a hetente kétszeri zuhanyozásra, csomagmegőrző működik; a kialakított könyvtárban napilapokhoz, internethez is hozzájuthatnak, szórakoztató, oktató jellegű filmeket nézhetnek.

Krizisidő november 1-től március 31-ig

Makó Ibolya, a debreceni Karitász vezetője elmondta: a jelenlegi gazdasági válság miatt az eddig is perifériákon élő emberek még nehezebb helyzetbe kerültek; szervezetüknél mintegy száznyolcvan főre nőtt a hajléktalanok száma. Az országos szociális háló a lehetőségekhez képest min-

dent megtesz, hogy ezeket az embereket visszajuttassa a társadalomba. Ezért azokat, akik a kormányprogram által albérlőkhöz jutottak, bútorokkal, élelmiszerrel, valamint internethasználattal segíti a Karitász. A Munkaügyi Központ segítségével lehetőséget biztosítanak számukra, hogy minél hamarabb munkát találjanak.

Az irodában a Karitász munkatársai segítséget nyújtanak a hajléktalanoknak hivatali, jogi ügyeik

intézésében is. A november 1-jétől március 31-ig tartó krízisidő alatt a megszokott 8-tól 16-ig tartó nyitva tartás helyett hosszabban, igény szerint 8 és 17 óra között biztosítanak helyet a rászorulóknak. A hajléktalanszállók este 6 órakor nyitnak. He-

tente egy alkalommal lelki feltöltődésre is van lehetőség, valamint pszichiáter is tart tanácsadást.

Orosz Lőrinc plébános a helyiség megáldásakor bátorította a nehéz sorsú embereket, hogy ne keseredjenek el, érezzék átmeneti otthonuknak a melegedőt, ahol segítő kezekre, megértésre találnak; és arra kérte őket, hogy fogadják el a segítő szándékát és rajtuk keresztül Isten jóságát, szeretetét.

Kovács Ágnes

SOKSZÍNŰSÉG AZ EGYSÉGBEN KÖRNYEZETTUDATOSAN

A Svetits Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthon és a Boldog Terézia Szakkollégium négy különböző témájú – fotó-, képzőművészeti-, Kölcsény-, Nagymama kincsei – kiállításának megnyitójával kezdődött a Svetits hét, valamint a szakkollégium által rendezett Zöld hét november 9-én Debrecenben, a Svetits Intézetben.

A négy kiállítás létrehozásában minden generáció képviselve volt. Sokszínűségének egysége rávilágított arra, hogy a kultúránknak ugyanúgy része az irodalom, a zene, a képzőművészet, mint a természettudományok, a környezettudomány. Mindkét intézmény nevelési programjában éppúgy hangsúlyos a kulturális értékek átadása, a hagyományörzés, a művészeti nevelés, mint a környezetvédelem, a természet szeretetére, védelmére nevelés.

A Természet és Nő – a Természet Női arca című országos fotópályázat legjobbainak munkájából rendezett fotókiállítás a Boldog Terézia Szakkollégium fenntartható fejlődést célzó kampányának a része. Azt a célt szolgálja, hogy a fotókon keresztül a fotóst és nézőt egyaránt közelebb hozza a természethez, hiszen ha valamit megszeret az ember, azt nem zsákmányolja ki. A Kölcsény-kiállítás is a szakkollégium munkája. A költő életét bemutató, alakulóban lévő kiállítás anyagával a sződemeteri Kölcsény-szülőházat gondozó gyülekezetet ajándékozzák meg. A Nagymama kincsei című kiállítás anyagában az elődök tudása, kultúrája elevenedik meg. A Svetits Intézet diákjai a nagyszüleik által készített „kincseket”, fiatalságuk féltve őrzött emlékeit

állították ki. A képzőművészeti kiállítás szintén pályázat eredménye, amelyben népmese illusztrálásával, népi motívumokkal díszített ruha tervezésével, magyar értékeket megjelenítő tabló készítésével kellett a diákoknak megmutatniuk kreativitásukat.

A megnyitón közreműködtek: Iványi Katalin, Takács Viktória, Kassai Judit, Pap Rita és Jobbágy Bianka.

A rendezvények megnyitása után Tóth Anna és Antónyi M. Gerda nővér, a Szakkollégium tanárai sajtótájékoztatót tartottak a Boldog Terézia Szakkollégium fenntartható fejlődést szolgáló kampányát, amely az Európai Unió támogatásával és a Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával 2009. március 1-jétől 2009. december 31-ig tart. A kampány – az előadássorozat, tájbejárások, Zöld hét programsorozat, szelektív hulladékgyűjtésről, natúr kozmetikáról és magyar termékekről született szórólapok terjesztése – a föld jelenlegi állapotára és napjaink egyik legnagyobb problémájára, a föld tönkretételére, kizsigerelésére hívja fel a figyelmet.

A Zöld hét részeként Szőke Zsuzsanna (E-misszió egyesület, Nyíregyháza): Természettudatosságra nevelés, és Dr. Katona György (dékán, Nyugat-Magyarországi Egyetem): A fenntartható fejlődés csillagdimenziói című előadásai hangzottak el az intézetben.

Kovács Ágnes

„és ti, magyar testvéreim, legyetek tudatában annak a szabadságnak, amelyet megszereztek.”

II. JÁNOS PÁL PÁPÁRA EMLÉKEZTEK

A vallásilag református többségű Fehérgyarmat város képviselőtestülete és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat egy Erdélyi Ferenc által készített, II. János Pált ábrázoló bronz domborművet ajándékozott a város római katolikus egyházközösségének. A domborművet a templom főhomlokzatán helyezték el, és Bosák Nándor megyéspüspök 2009. október 23-án szentmise keretében áldotta meg.

Püspök atya homíliájában többek között kiemelte a hazaszeretetet, mely II. János Pál számára Isten negyedik parancsához kapcsolódott: Tiszteld apádat és anyádat, amint az Úr, a te Istened parancsolta neked, hogy hosszú életű légy és jól menjen a sorod azon a földön, amelyet az Úr, a te Istened ad neked! II. János Pál pápa számára a hazaszeretet lényege az volt, hogy „megbecsülöm, amit kaptam, és ez a szeretet akkor mutatkozik meg, amikor a haza, a nép veszélyben van.”

A szentmisét követően Kozma Péter, a Megyei Közgyűlés alelnöke II. János Pál pápa érdemeit méltatta. Arra a kérdésre pedig, hogy mit üzen II. János Pál példája Magyarországnak, a pápa 1991. augusztus 20-án elmondott szavait idézte: „és ti, magyar testvéreim, legyetek tudatában annak a szabadságnak, amelyet megszereztek.”

Tereza Solkowska, Fehérgyarmat testvérvárosának, Nisko városának alpolgármestere köszönetet mondott azért, hogy Magyarországon II. János Pál pápát ennyire szeretik az emberek, majd a dombormű Dr. Tilki Attila fehérgyarmati polgármester, országgyűlési képviselő és Kozma Péter által történő leleplezését követően a lengyel küldöttség élén koszorút helyezett el a domborműnél II. János Pál tiszteletére.

A szentmisét követően az '56-os megemlékezés a Művelődési Házban folytatódott, és az '56-os emlékszobor koszorúzásával zárult a református műemléktemplom kertjében.

Dr. Kádár Brigitta

SEGÍTSÉGNYÚJTÁS PUSZTADOBOSON

A pusztadobosi Karitás az augusztusban gyűjtést szervezett egy helyi fiatelemben, Tóthfalusi Bertalan részére. Betegsége miatt járógépre és elektromos tolésszékre volt szüksége, és a Karitás tagjai ennek a megszerzésében próbáltak segíteni. A község lakóinak jóindulata révén a reméltnél nagyobb összeg gyűlt össze, ezért a szükséges segítőeszközökön túl anyagiakban is tudták támogatni a férfit és családját.

Nyár végén a Karitás tagjai egy rendezvényt is szerveztek Pusztadoboson, melyre minden érdeklődőt szeretettel vártak. A Fülöp Sándor tiszteendő úr és Nagy Lászlóné Karitás vezető által rendezett vacsorán jelen-

tették be, hogy a gyűjtésből befolyt összeggel hogyan támogatják a családot. Beszélgetésekkel

és énekszóval zárták ezt a szép estét.

Nagy Lászlóné

KIRÁNDULTUNK

Az Orosi Szent Kereszt Katolikus Karitás közösség szervezésében felejthetetlen kirándulós napot töltöttünk 2009. szeptember 26-án. Ötvenegyen, (kicsik és nagyok) meglátogattuk a kassai Szent Erzsébet Dómot, majd elhelyeztük koszorúnkat a Rákóczi család kriptájában, elsétáltunk a gyönyörű főtérre a Rodostói házhoz, majd hazafelé felmentünk Sátoraljaújhelyen a Magyar Kálvária útra, ahonnan a 14 stáció üzeneteit hoztuk magunkkal. Itt a Trianon után elcsatolt területeinkre emlékeztünk. Este értünk Tokajba, ahol valóban megkóstoltuk a hegy levét.

Nagyon jó időben és jó hangulatban telt a nap. Eldöntöttük, hogy ezt a közösségi programot gyakran meg fogjuk ismételni.

Orosi karitás közösség

III. ORSZÁGOS CURSILLOS MUNKATÁRSI SZEMINÁRIUM

Az Országos Cursillos Koordinációs Munkaközösség a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Cursillos Munkacsoportját kérte fel a III. Országos Munkatársi Szeminárium megrendezésére. Az ország hat egyházmegyéjéből 25 munkatárs érkezett Nyíregyházára azért, hogy a hétvégén, 2009. szeptember 25-27-e között a Szent Imre Katolikus Gimnázium, Általános Iskola Kollégiumában átgondolják a cursillo mozgalom kérdéseit. A hétvége fő feladata az előadások értelmezése és megbeszélése volt.

A KÖZÖSSÉGEK SZEREPE AZ EGYHÁZBAN

A találkozónkat megtisztelte Bosák Nándor püspök atya és az egyházmegye több cursillos

papja is. Püspök atya előadásában elmondta, hogy egyházmegyénk megalakulásától kezdve a lelkipásztori munkában a különféle lelkeségi irányzatok jelen vannak. Így kiemelte a cursillo mozgalom fontosságát is.

A találkozón az egyházmegye cursillos papjai közül Keresztes László, Lázár István, Juhász Imre, Pankotai József plébánosok valamint Takács Géza atya vett részt. Megosztották tapasztalataikat, hogy az egyházközösségeikben a cursillos közösségek tagjaival hogyan tudnak együtt dolgozni. Megtudhatták a résztvevők, hogy a papok közül ki miért kéri, és ki miért nem él a cursillosok által felajánlott segítséggel. Ahol aktív közösségek élnek, ott „bizalommal vannak a közösség tagjai a paphoz.” Elmondásaik, tapasztalataik alapján a hibák közé tartozik, az ha a világiak akarják irányítani a papot.

A három nap lelki vezetője Babály András nyírbátori plébános atya volt.

LÉLEKERŐSÍTŐ HÉTVEGE

A hétvége munkatársi szemináriuma Román Csaba, az egyházmegye cursillos munkacsoportjának rektora irányításával zajlott.

Az Esztergom-Budapesti, a Debrecen-Nyíregyházi, az Egri, a Kalocsa-Kecskeméti, a Váci és a Pécsi Egyházmegyékből Nyíregyházára érkező rektorok és munkatársak közösen Loyolai Szt. Ignác alapigazságát élhették át, amely minden cursillónak és minden keresztény embernek szól. „Az ember arra van teremtve, hogy Istent, a mi Urunkat dicsérje, tisztelje és szolgáljon neki, és ez által lelkét üdvözítse.”

Zsirosné Seres Judit

MEGÚJULT A DEBRECENI SZENT ANNA SZÉKESEGYHÁZ

Az 1721 és 1746 között épített Szent Anna római katolikus plébániatemplom – 1993 óta a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye székesegyháza –, a hazai barokk építészeti egyik nagyszerű alkotása immár megújulva, páratlan szépségével gyönyörköd-teti az oda betérőket Debrecen szívében.

A nyár elején elkezdett belső felújítási munkálatok befejeződtek. Restaurálták a magyar szenteket ábrázoló boltozati freskókat, átfestették a falakat az 1700-as évekbeli eredeti, halvány-sárga színűre, és az elmúlt négy hónap alatt több mint 500 négyzetméteren fektettek le új járólapokat. A sekrestyét is felújították, de gazdagodott a székesegyház berendezése is az elmúlt hónapok során. A főoltár jobb oldalán lévő püspöki szék és az asszisztencia számára fenntartott ülőhelyek aranyozott díszítést kaptak, amely fölét Bosák Nándor főpásztor elkészíttette a főoltár motívumait követő ún. stallumi részt a püspöki címerrel.

Legutóbb a templom külseje újult meg 2000-ben, majd 2005-ben helyreállították a mennyezetig érő neobarokk főoltárt is. Az oltárkép Rahl Károly neves bécsi festő alkotása.

A jelenlegi felújítás közel 30 millió forintba került. A költségeket pályázati forrásból, az egyházmegye 10 millió Ft-os támogatásából és a hívek felajánlásaiból fedezték.

Bosák Nándor, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye püspöke a felújított templomot hálaadó

szentmisében áldotta meg 2009. szeptember 20-án.

– A templom annak az Istentől jövő bölcseségnek a kisugárzó helye, ami az életünkben teremtést hoz – emelte ki az ember életében kiemelt szerepet betöltő templom helyét a főpásztor. Majd kifejtette, hogy az Isten házában az ember Isten jelenlétét, a Vele való közvetlen találkozást élheti meg, ezért az ember igyekszik a templomot széppé

tenni, Isten nagyságának a szeretetét kifejezni a művészetével, képezi munkájával, anyagi áldozatával. A templom légköre a maga csendjével, szépségével, tisztaságával, nyugalomával hozzájárul ahhoz, hogy az ember megélessen azt a találkozást, amelyet nem talál meg máshol. Ezért a templom mindig nyitva van, hogy az élet feladatai között oda belépjünk, nem menekülve az élettől, hanem fölemelkedést, erőt, bátorságot merítve.

Orosz Lőrinc, a székesegyház plébánosa a szentmise végén megköszönte a támogatásokat, a fizikai segítséget, a felajánlott imákat. A felújítás alatt a vasárnapi szentmiséket a templomban tartották, így egész nyáron minden hétvégén nagytakarítás folyt a templomban.

Külön köszönet illeti a már több templomot is építtető Orosz Lőrinc plébánost – aki munkájával, imádságaival végigkísérte, megszervezte, koordinálta a felelősségteljes, nagy horderejű munkát. Isten fizesse meg áldozatos munkáját, szolgálatát!

Kovács Ágnes

KATONÁK ZÁSZLAJÁNAK MEGÁLDÁSA DEBRECENBEN

Idén ünnepli megalakulásának 60. évfordulóját a Magyar Honvédség Bornemissza Gergely Felderítő Zászlóaljja, amelyet zászlószenteléssel is megünnepeltek 2009. november 13-án Debrecenben a Megtestesülés-templomban.

A szentelési ünnepségen Spillenger Ferenc István kiegészítő tábori lelkész köszöntötte a zászlóalj katonáit, majd Bosák Nándor, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye püspöke megszentelte és megáldotta a felderítő zászlóalj lobogóját. Bosák Nándor szerint irányt mutat és embersé-

get jelez a zászló, az áldás pedig lelki támaszt nyújt a katonáknak.

A Bornemissza Gergely nevű zászlóalj a Magyar Honvédség egyetlen felderítő alegysége. Elsődleges feladatuk válsághelyzet során az államhatalom biztosítása, de más külföldi szolgálatokat is ellátnak, idén például Afganisztánban békefenntartó misszióban vettek részt. A zászlóalj katonái a 60.

évfordulót háromnapos rendezvénysorozattal ünnepelték.

Kovács Ágnes

A MAGYAR TARZÍCIUSZ

Brenner János élete és vértanúsága

A nyíregyházi Magyarok Nagyasszonya Egyházközség tagjai Brenner Józseffel, a Szombathelyi Egyházmegye helynökével találkozhattak, aki testvérének, Brenner Jánosnak életéről és vértanúságáról tartott előadást 2009. szeptember 29-én a plébánia dísztermében. Brenner Jánost Oltáriszentséggel a nyakában gyilkolták meg 1957-ben. Ő a magyar Tarzícius. A továbbiakban Brenner József plébános előadásából olvashatunk rövid kivonatot.

„KI VOLT BRENNER JÁNOS?”

Brenner János paptestvérem Szombathelyen született 1931-ben. Hárman voltunk testvérek, édesapánk mélyen vallásos volt, műszaki ember léteire mindenhová magával vitte az imakönyvét, zsebében állandóan ott lapult a rózsafüzér. Később mindhárom fiú a papi hivatást választotta. Jánost 1955-ben megyéspüspöke pappá szentelte, és újmiséis káplánként Rábakethelyre helyezte Dr. Kozma Ferenc plébános mellé. Buzgó lelkipásztori munkáját nem nézték jó szemmel azok, akik az 1956-os forradalom leverése után legfőbb ellenségeiket az egyház papjaiban látták. János nagyon szépen tudott együtt dolgozni a plébánosával és a fiatalokkal.

1957. DECEMBER 15-E, SZOMBAT

János elkészült a másnapi prédikációjával, amit Gaudete vasárnapján mondott volna el, és nyugalomra tért. A plébániai egyedül volt, mert a plébánosa a filiába ment gyóntatni, és ott is maradt éjszakára. Az akkori nehéz helyzetet tükrözi, hogy 10 km-t tett meg gyalog a plébános, mert a buszvezető nem vette fel a buszra a „csuhást”.

Éjfél körül egy büntetett előéletű 17 éves fiú csöngetett be a plébániára mondván, hogy nagybátyja a szomszédos Zsida községben halálos beteg. János azonnal felöltözött, a templomban nyakába akasztotta a betegellátó tarsolyát, amelyben az Oltáriszentséget vitte, és kísérőjével elindultak a dombtőn keresztül vezető gyalogúton. Útközben megtámadták, ő próbált menekülni, mert még akkor is az járt a fejében, hogy a haldokló várja a szentségeket. Esélye sem volt a túlerővel szemben, kezét hátrakötötték és miközben ő próbálta védeni a nyakában lévő Oltáriszentséget, két oldalról 32 késszúrással, kegyetlen brutalitással meggyilkolták. Még élt, amikor elvonszolták a kápolna melletti száraz kúthoz, amibe bele akarták dobni.

ADOMÁNYGYŰJTÉS

A Mátraverebély-szentkúti templom 18. századi kegylvoltára roskadozik, újjáépítésre szorul. Ha a közeljövőben nem kezdjük meg a helyreállítást, le kell zárunk azt a helyet, amely évente több száz ezer ember számára jelenti az Istennel, önmagával és a közösséggel való találkozás lehetőségét, és amely az imameghallgatások kitüntetett pontja.

Kérjük a jólelkű egyéni és közösségi adakozókat, az egyházközségeket, a különböző társulásokot, hogy nagylelkű adományukkal segítsék a kegylvoltár újjáépítését: • egyéni, akár szerény adományokat is elfogadunk a felújítás rész költségeire; az oltár egy-egy szobrának • Szentháromság, angyalok, Keresztelő Szent János, Szent Antal • és

Ez már nem sikerült a támadóinak, mert a szomszédos házban lakó család kijött a kutyaugatásra. Azonnal felismerték a káplánjukat, hívták az orvost, a plébánost, és a rendőrséget. Sajnos, már az orvos nem tudott rajta segíteni. A plébánosa feladta neki a haldoklók kenetét, a nyakából kivette az Oltáriszentséget. János utolsó hörgése ez volt: „Istenem, segíts!” Másnap a boncoló orvos a pajta ajtón felboncolta, majd ruha nélkül kivitték a temetőbe. Temetését 18-án az állami hatóságok a kitűzött idő után 1 órával engedték, haza akarták küldeni az embereket, de ez nem sikerült nekik.

Abban az évben vele együtt 5 papot gyilkoltak meg, hogy megfélemlítsék az egyházat.

„KI GYILKOLTA MEG A PAPOT?”

A Budapesti Legfelsőbb Bíróságnál 50 év után beletekintettünk a nyomozati anyagba, de abban az egyik koholt vád következett a másik után, majd ezeket sorra ejtették. Legvégül egy pesti börtönben kiszúrták azt a fiút, aki kicsalta Jánost, és egy koncepció perben ráhúzták a gyilkos szerepét. Igazi gyilkosainak kiléte mind a mai napig ismeretlen.

Hosszú évtizedekig nem volt szabad beszélni Jánosról, képét levették a Győri Szeminárium faláról. El akarták feledtetni a vértanú papot. 1989-ben vértanúságának helyén megépült Rábakethely és Zsida község határában, a jó Pásztor kápolna. Jánost a Szombathelyi Szalézi templomban helyezték örök nyugalomra, sírján újmiséis jelmondata olvasható: „Az istenszeretőknek minden a javukra válik!” (Róm. 8,28)

Brenner János boldoggá avatási eljárása folyamatban van, már csak a szentté avatási kongregáció ítéletére várnak.

IMÁDSÁG BRENNER JÁNOS BOLDOGGÁ AVATÁSÁÉRT

Mindenható örök Isten, aki János szolgálódnak megadtad a papi hivatás kegyelmét és méltónak találtad őt a vértanúság nagy ajándékára, kérünk: dicsőítsd meg őt Egyházadban! Hűséges és példás élete, valamint papi hivatásának szolgálatában érted vállalt vértanú halála eszköze ki számunkra a kegyelmet, hogy megerősödjünk szent hitünkben, és mi is vállaljuk érted a küzdelmet és szenvedést a te országodnak eljöveteleért. Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

Jock Ágnes

SCHEFFLER JÁNOSÉRT ZARÁNDOKOLTUNK

Közel 130 zarándok vett részt 2009. október 24-én a Scheffler János emlékére és boldoggá avatásáért felajánlott „szatmári körúton”. Scheffler János 1944-ben személyesen kiállt a bevonuló szovjet és román csapatok által fél ezer sváb származású férfi és nő elhurcolása ellen. A

román Securitate őt szemelte ki, hogy vezesse a pápát el nem ismerő román római katolikus egyházat. Ő ezt nem vállalta. Működését felfüggesztették, kényszerlakhelyet jelöltek ki számára Körösbányán. Rá akarták bírni, hogy Gyulafehérváron vegye át az állami egyházmegye kormányzását. Miután nem vállalta el, bebörtönözték, és embertelen körülmények között tartották fogva. Hitét és emberségét azonban mindvégig megtartotta. Még 1948-ban írta naplójába: „Kitartás és lelkierő a küzdelemben a mártíriumig.” Bár még kivégzése előtt meghalt, de a hit mártírja volt, aki számára kiemelten fontos volt a család felemelése, a szegények, elesettek, idősek, betegek, árvák felkarolása.

A fehérgyarmati, kölcsei, cégénydányádi, jánkajmajtisi és kisnaményi utazók első állomása Szatmárnémetibe vezetett, ahol először a székesegyházat csodáltuk meg. Aztán megtekintettük a székesegyház oldalában található, Meszlényi Gyula püspök nevét viselő Egyházművészeti Gyűjteményt, és koszorút helyeztünk el Scheffler János sírjánál.

A Püspöki Palotában Józsa János vezetett minket körbe, aki Szatmár egyházmegye sajtóreferense. A díszteremben Schönberger Jenő megyéspüspök fogadta csoportunkat. Imádkozhattunk a palota egyik gyöngyszemének tartott kápolnában az erdődi várkápolnából származó oltár előtt, amely előtt Petőfi Sándor és Szendrei Júlia esküdtött egykor örök hűséget egymásnak. Újjonc könyvtáralapítóként nagy hatással volt ránk a palota könyvtára, amely a felbecsülhetetlen értékű, XVI-XVIII. századból származó egyházi könyvek sokaságát őrzi.

A „kaplonyi barátok” nevében János testvér, ferences szerzetes vezetett körbe a Hám János püspök által Szent Antal tiszteletére felszentelt templomban, valamint a Károlyi család kriptájában. Ezután Nagykarolyban sétáltunk a kastélykertben, majd rövid pihenő után elindultunk Vállajra, egyházmegyeink második legnagyobb és egyik legszebb templomához, ahol Lázár István atya fogadott minket.

Utolsó állomásunk a nyírcsaholyi Szent László római katolikus templom volt, ahol Scheffler János boldoggá avatásáért felajánlott szentmise keretében köszöntük meg Istent a szerencsés, ragyogó napsütéses zarándoklatot.

Dr. Kádár Brigitta

Mátraverebély-szentkúti kegyesbóra